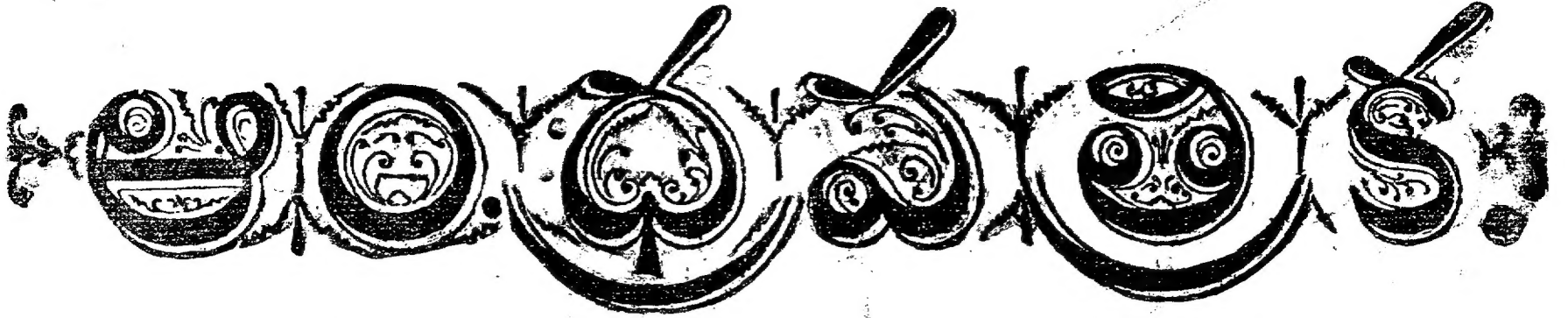

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వక్ర క 1-8 0-1-8

Telephone No. 544.

31075

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ దశమి ౧౦.

No. 23
సంచిక ౨3

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకల నిధి నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పొట్టనొప్పుల బారదోలును, పొట్టగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును దుధగానీ చెమట పట్టుటవలన కఠిన
మందలి దుష్ప్రకారములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిరీది మదరాసు.

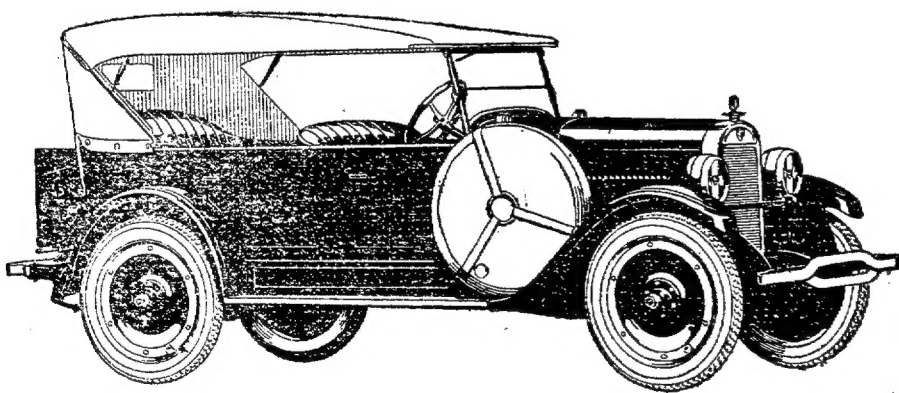

Maxwell

మా క్సు వెల్

క్రొత్తవి నోదమైన బండి

మరిచివేరుపొందిన బండి.

ధర

ర్పు 5,450

ఎఫ్. ఓ. ఆర్., మదరాసు.

విదుగురు కూర్చునుటకు తగినది, బాదాము
రంగు వేయబడినది, ఎత్తని హంటు, నల్లని
ఫెండర్లు, గుండ్రని చక్రములు, బాన్ది
మాస్కూటో, జెనిత్, కార్బురెటర్, రెమి
ఎలెక్ట్రిక్ వద్దతి, ముందువెనుక బంపర్లు,
వెనుక బ్రంకు—మొదలగునవి అన్నియు చేరి
క్రొత్తమాక్స్ వెల్ వినోదమైన
బండి యగును, ప్రస్తుత కాలమునకు
మిక్కిలి మనోహరమైన బండి. ఒకదానిని
మేము మీకు చూపవచ్చునా?

SPENCER & Co. LD. MADRAS & BRANCHES

జు

శారదమ్.

2192 5 9

5- 0-0

సి. సంబంధం మొదల్యారు గారు

సుగుణవిలాసనభ యభినందనములు

నాటకములలో చేరుటవలన చెడిపోవుదురా?

సుగుణ విలాసనభ కార్యనిర్వాహకముగా ముఖ్యమును కవిత్వముగ్రంథకర్తమును నగు రా. సా. పి. సంబంధం మొదల్యారుగారి కుమార్తె స్వామి కామోర్తు జడ్జిని యైఁదులకు వారి సభివందించుటకై సుగుణవిలాసనభవారు గడదిన కనివారము సాయంత్రము అల్పాహారించును, "ప్రసాద" నాటకమును ఏర్పాటుచేసిరి. సంబంధం మొదల్యారుగారు కనిగారి-గ టుట సభకువచ్చిరి. వారిని ద్వారముగద్ద కార్యకర్తలు సత్కరించి లోపలికి గొనివచ్చిరి. మొదల్యారుగారు సభలో లో సభ్యులందరితోను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ కరస్పర్శములు గావించిరి. ఇట్లు కొంతసేపు గడచిపోయితిమి అందరును పెన్నిమిగొల్పవలసింది. అప్పుడందరవలన అల్పాహారములు ఒకటయినను, సభకుండే ఈఫలహారములు కూడ చేయబడెను. ఇందులకు గభ్యులు చాలకుండి విచ్చేసిరి. దీనిపై యసంతరము అందరును మేడమోడి బిరి.

సభాధ్యక్షులగు టి. వి. శేషగిరి ఆచార్యుగారు అగ్రాసభాధ్యక్షులు బహిరంగ, వి. శ్రీనివాసఆచార్యుగారు సంబంధం మొదల్యారుగారిని తమకును కలమైతిరి, మొదల్యారుగారికి కల సుగుణశేషములను సరిస్తముగ చెలిపిరి. ఆసభాధ్యక్షులను శ్రీనివాసఆచార్యుగారు ఇట్లు చెప్పిరి.

సుమారు 1895-96 సంవత్సరములకు పూర్వము, ఒక చిన్నకట్టనాడు ఎండ్రగిరిల చాక్కయి, జరిగియున్న, లాగు చేసికొని, చెవులవరకు వెళుటకు వెళ్ళుటతో, నేడు నాటక తరగతియని వ్యవహరింపబడిన తరగతికి సమావేశమై ఆనాటి తరగతియందు ప్రవేశించెను. ఆ కాలమున సంబంధం, సంబంధమునకు, నాటకము, అప్పుడే ప్రధానపరచుట గలిగెను. అప్పుటి నుండి చేరినవలన మాయయివున్న నేను మొదటిసారిగా నుండుటయే కాక, మాయయివున్న ప్రవర్తనయూ, జీవమును, సమాన రీతుల నుండెను. రెండు కాలముల ప్రక్కప్రక్కన ఒకరినొకరు నుండి తిన్నగా మరయుక దిక్కుకు ప్రవహించుచుండి మా జీవితమును జడచినది. మొదటిసారిగా చేరిననుండు దీనిపైనే పిమ్మట ఆయన రాజధాని కళాకాలమునకు ప్రవేశించెను. నేను వచ్చు యప్పుడొక కాలమునందుండిరి. తరువాత మరల లాకాలములో ప్రవేశించితిమి. ఆయన అంతకు పూర్వము సుగుణవిలాసనభవారును మేడమోడియొడెను. ఒకమాట సంబంధం నాటిక నాటక సభ ప్రవర్తనగా, నేను ప్రవేశించినను నేనే. విలసిందించి వెడలితిని. ఆ నాటకమును గూర్చి మరుసటి దినపు హిందూ పత్రికకు వివర్ణమును వ్రాసితిని. ఆ వివర్ణమునకు పత్రికాధికారులు సంబంధం నేడును ఈయొద్ద కాలక్షేపమునకుకొనబడుచున్నాడని నానమ్మకము. వివర్ణమును గన్పించిన పిమ్మట మరయొక నాటకమునకు నేను సో జరైతిని. అప్పుడు నన్ను సంబంధం నభయం దు సభ్యుని గ చేర్చెను. ఆది మొదలు నభయం దు గూడ మా యిరువురుకును సాహచర్యము గలిగెను. మేమిరువురమును ఎల్లప్పుడును సభకుండు ఒకేవిధమున అభిప్రాయముగలవారమై యుండితిమి. ఒక్కమాట మాత్రము, మేమెవరో స్పష్టమయ్యెనే అభిప్రాయభేదము గలుగగా, మనగా మాకుదివలయు మాటలాడకుంటిమి. (కవులు) నేను మొదట మాటలాడలేదని ఆరకు, ఆరకు మొదట మాటలాడలేదని నేనును అనుకొన యుంటిమి. మాయయివున్న ఆరకుగర వలన అట్లు మచ్చు ఆరకులకైట్టుచుండెను. కాని నాటకము ను రాగానే, మరల మేమిరువురమును ఒకటియైతిమి. ఆయన సభనాటకములందు క్రద్ధ నైకముయందెను. నేను సభ్యులను చేర్చుటయందు క్రద్ధ నైకము యుండిరి. మరల నాటకములకు యము గలిగి చేకూర్చి గలిగినవారికెల్లము చేర్చులితిని. ఒక్కరినైనను వదిలివెట్టితిని నే ననుకొనను. ఆయన మాత్రము సభయందు నాటకము యభివృద్ధికి కృషిగలవును సభకు ఆరకులకైట్టితినిని చెప్పెను. నేను అయిదు లభించిన దిక్కుగారము ఆయన కిదివరకెప్పుడో రావలసి యుండవలసినది. కాని ఆయన అట్టివానిని వాంఛించలేదు. సభాభివృద్ధియే ఆయన కాదిర్చుముగ నుండెను. మాయయివున్న మైతి ప్రారంభమై 42 సంవత్సరములు గడచెను. ప్రారంభమునందు చేరిన రోజును సంబంధమునందు నాటకగన్పించినవేమన, ఆయన కులకర్తయను, అదేకను. ఈ గడ్డునాటకములను ఆరకు తనకంటెకొంతవలన బొందగలేదు. తిన్ననాటి

16 వ వి శాఖ పట్టణ మండల సభ

మే 4, 5 తేదీలను (ఆది, సోమవారములందు)

వీరవిల్లి తాలూకా

మాడుగుల పట్టణమున

(అనకాపల్లి రయిల్వే స్టేషన్) సమావేశమగును

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య గారు:— అధ్యక్షులు

అన్ని పక్షములవారు విచ్చేయ బ్రార్థితులు

వేలంనోటిసు.

గుంటూరుజిల్లా అమిషియల్ రిజివరుకోర్టులో

గుంటూరుజిల్లా కోర్టు ఫయల్ వి. సి. 42/22 గుడివాడ

గుడివాడ పావకాలరావు యకాసాల్వెంటు పిటివనరు

మాతేటి వారాయణరావు వగయిరాలు క్రెడిటరు

సదరు యానెంబరు యకాసాల్వెంటు తాలూకు పిమ్మాయి దాఖలా స్థిరాస్తిని ది 10-4-24 తారీఖున పలు 2 గంటలకు బైజవాడ గ్రామములో పెద్దబజారులో చల్లంగానే కేషయ్య గారి సక్రముగ్గు గుంటూరుజిల్లా అమిషియల్ రిజివరుగారిపల్ల పబ్లిక్ వేలం చేయబడును గనుక కావలసినవారు వచ్చి పాటబాడుకొనవలసివది. వేలంకాలమందు 1/4 వంతుధరావతున్న మిగతాసామును 15 రోజులలో మా ఆఫీసులోచెల్లించి రకీదు పొందవలెను.

పిమ్మాయిలు.

బైజవాడ గ్రామములోని మునిసిపల్ పాత నెం 3/719 రు దాఖలా కొట్టు వగయిరాలకు వాద్దులు. తూర్పు దుర్గాసింగు స్థలంకొంత, వీరమల్లు శ్రీరాములుస్థలం కొంత, దక్షిణం చేబ్రోలు కనకయ్యస్థలం కొంత, చేబ్రోలు బాపనయ్యస్థలం కొంత పడమర వక్కలగడ్డ గోవిందు వగయిరాల స్థలంకొంత, ఉత్తరం రాజశిధి, యాహద్దలమధ్య చతురంగ 189 లు ఆ 4 లు స్థలము ను యిందులో చేయబడిన దాఖలా వగయిరాలు.

మ్యునిసిపల్ నెం 2/298 రు నికేతన స్థలముకు వాద్దులు తూర్పు రాజశిధికిదక్షిణం నిడుమకుల్లు నుబ్బారాయడి యింటిగోడ పడమర బెహరా వెంకట్రయయ్యగారి యిల్లు, ఉత్తరము గుడివాడ వెంకటేశారాయయ్య యింటిగోడ యాహద్దలమధ్య వున్న యిల్లు మేడ వగయిరాలు యిరువురుచే విక్రయ కల్పనామానులు.

గుంటూరు. } కల నెం|| శ్రీనివాసరావు, తేది 14-4-1924 } అమిషియల్ రిజివరు.

చక్రటన

నేనున్నా యెల్లూగ్రామ కాపురస్తులు రాజశ్రీ, నున్నా నాకేశ్వరరావు 2 నున్నా మల్లికార్జునుడు, 3 నున్నా గంగరాజు, 4 నున్నా చౌద్రశేఖరం, 5 నున్నా భీమరాజు, 6 కొంమారి వారాయణరావుగార్లున్నా కలిసి మోతే నరసింహరావు పవరుపేటకొల్లు అనేపేటతోనా పెట్టుబడితో కిర్సనాయలు వగయిరా ఆయిచ్చి వ్యాపారమున్నా అకరకనుసులు సమూహ వ్యాపారమున్నా దీసినాము నగరు వ్యాపారం ది 31-3-24 పం|| తేదీనుండి నిలిపివేయడమైనది గనుక సదరు ఫరములకు యివ్వవలసినవాకీలు నాకుమాత్రమే కల్పించవలెను యీ సంగతి సదరు ఫరం తో వ్యాపారంచేసిన వారందరు గమనించ కోరుచున్నాను.

మోతే నరసింహరావు

జమీందారు. విషన్ను పేట ఆండ్ గుండెపల్లి యెట్టెలు.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరిని అయిదుగ్రామముల నేరించి పట్టు విడుపు జ్వరహరిణి, చలి పురాణాధ్యక్షములు మొదలకు చేతున్న జ్వరములు మానును అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

26-4-24 తేది కనివారమునుండి 2-5-24 తేది శుక్ర వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 నిమిషమున రాత్రి 9-30 గంటలకు కని, అనివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గంటలకుకూడ యూనివర్సుల్స్ స్క్రీమింగు సీరియల్ ది

ఈగిల్లుటాలను

మిక్కిలి భయంకర, క్రైర్య, కృత్యములు, ప్రాణములయిటు, ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాయము. ప్రెడ్ థాన్ నన్ ఓ ఆన్ లిటిల్ ప్రధానపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు 4, 5, 6, రెండవవారము 6 భాగములు. యూనివర్సుల్స్ క్రేట్ బాక్సింగు సీరియసు ది రెండ్రువువచ్చు ఇంటర్ నేషనల్ న్యాయు ఓ కామిక్ కూడ చూపబడును.

కలరామాత్రలు

డబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0. అమృతాంజనదీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

నేను సలహా నిచ్చుట తుదికించిన ఒక కథ్యవహారమి
యును తెల్పెను. చీరాల శీరాల కథ్యవహారమే
అయ్యెను. అచటిపౌరులు తాము వికమర్త్యముతో నొకటిగనుండి
కష్టముల బడుటకు సిద్ధముగ నుండిమరి. వారిలో నైమర్త్యము
ను, వైరమును, భీషణాంశకర్మమును గూడ నేనుగనుగొంటిని.
కాంగనుగాని జనసామాన్యముగాని భవసహాయము జేయవలసి
నదిగ సలహా నిచ్చుటలేదని నేను చెప్పితిని, కాంగను తిర్పా
నములగాదిందియెను వారి ప్రోత్సాహము నొసంగవలసినదిగ
సలహా నీయాలకపోతిని. వారు విజయము గాంచునదల కాం
గను అవలంబించిన సాధనము జయము గాంచినందులకు గౌరవ
మునుబోదును. వారొకతర అభివృద్ధి గాంచినయెడల కాం
గనును గల్గిన గౌరవ మేమియును లేదు. ప్రజల లహమును ద్రింది
అంగీకరించిరి. ఇప్పటి కది మూడు సంవత్సరము లై నను యెంత
పరిశీలించినను అత్యుత్తమము సలహాను మాన్యుకొనలేనిన కాం
గము వాకేమియును గానించుటలేదు. మనము సంపూర్ణముగ
నున్నది బడయులెనన్న యాధర్మముల ననుసరించుక పట్ల నే
గలగలదని వారు గట్టిపట్టుకము గలదు.

ಮೊ|| ಕ|| ಗಂಧಿ

గాంధీ పూజా నిధి

జేశ భక్తుని హేచ్చరిక

మహాత్మాదువర్స కాలమున ఆంధ్ర దేశమునకు వచ్చుచు గాంధీమహాత్ముని పూజానిధిని (లక్ష రూప్య ములనిధిని) వసూలు జేయుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రము నందు వివిధజిల్లాలలోని నాయకులు, వసూళ్ల సం దర్శకుల దోడ్పడుటకు గాను రాష్ట్రీయనాయకుల అగమనముకొర కేదరు జూచుచున్నట్లు గానించు చున్నది. రాష్ట్రీయ నాయకులలో కొందరు రాష్ట్ర మునం జేరి యో యోగమున పర్యటన మొనర్చు చున్న విషయము నిజమే. కాని ఈ వసూళ్లు చాల దీర్ఘ కాలము వ్యవధియున్న నే దప్ప అట్టి నాయ కులు దేశమునందు ప్రతిప్రాంతమునకును, ప్రతి జిల్లా, తాలూకా ముఖ్యకట్టణములలోను పర్యటన మొనర్చుట అసాధ్యము.

గాంధీమహాత్ముడు ఈ వేసవిముగిసిన తరువాత త్వరలోనే దక్షిణదేశమునకు వచ్చు నని దోచుచు న్నది. అందుచే పూజానిధిని సాధ్యమై పంతర్వరలో పూర్తి జేయవలెను. మహాత్ముడు మనదేశమునకు వచ్చునోకి, నిర్మాణకార్యక్రమమందు మిగిలియున్న భాగము గూడ పూర్తి జేయవలసి యున్నది.

అందుచే, ఆంధ్రరాష్ట్రములోని ప్రతికాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ్యుడును, అందు ముఖ్య ముగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘములో ప్రతి సభ్యు డును ఈనినము మొదలుకొని ఒక నెలదినములవ రకు, ఎక్కడన కట్టుదలతో సీకార్యమును పూను కొని తమకు నమీషమున నున్న గ్రామములందు వసూళ్లను జరిగించి నిష్పాంపవలెనని కోరుచున్నా ను. విడివిడిగా నీ మొత్తము స్వల్పమేయైనను, చాల మంది ఈకడతి నవలంబించు నెడల, తుదికు చాల పెద్ద మొత్త మగును. ప్రతి, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యుడును, ఈనినము మొదలు నెలదినములలోగా, అధమము రు 100 ల చొప్పున నైనను వసూలు జేయగలుగునని యెంచుట అధికముగ నాశించుట యని తలంచను. ఇందువలన మనదేశంలో చాల భాగ మును నిష్పాించినవార మగుదుము. ఈ పని చాల సులభమై దగుటచే, సభ్యు లందరును ఈ సూచన నంగీకరించి, మన మేర్పరుచుకొనిన మహాదర్శమును పొందుటకు తోడ్పడెద రని నమ్ముచున్నాను.

తమతమ సమీపగ్రామములందు ఈ వసూ ళ్లను సాగించుటకు స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘముకంటె చు, స్థానిక రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యుని కంటెను తగిన వారు మరీయొకరు లేరు. ప్రతి గాంధీమహాత్ముని మొదల గాధముగు భక్తితో నుండి ఆతని దర్శించి గొలిపివ నత్యంతకుతూహలముతో నుంచుట చేత నా రీతికి హృదయపూర్వక గ వెంటనే ధన మీసగుచున్న విషయము, ఈవసూళ్ల యందు దిరుగు పన్న ప్రతివారికిని దెలిసినదే. జిల్లాయంతటను దిరిగి పజలను వ రివారి గృహములందు దర్శించి వసూ ళ్ల నొప్పుటకు చాలమంది ప్రచారకులు మూత్రమే వసరము. ఈ కార్యనిర్వాహమునకు రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులే తగినవారని నమ్ముచున్నాను.

గృహ, బొంబయి }
23-3-24 } కొండ వెంకటప్పయ్య,

బదవ అకాలీదళము

అమృతనరమునం దూరేగింపులు

అత్యుత్సాహకరముగ స్వాగతము

అమృతనరము, ఏప్రిల్ 26:— బదవ అకాలీదళ 11 వా తురమునండి ఈవర్తమాన్ను ముచ్చటికి వచ్చెను. ఈవర్తమాను దినుకండలలకాలీలు గలకు పిరి స్వాగత మొనరుటకు కొన్ని దిన ములుగా సన్నాహములనుచుండెను. ఈవర్తమానునూరే గింపుటకు ఏర్పాటుల నొసకొనుట గాను నిదివరకే ఒక ఆ వ్యవసంఘ మేర్పరుపబడెను. ఈవర్తమాను రెండుగంటలకు పిరి ఈ యూరేగింపు కాల్యాణకాలము చేరెను. అచ్చట ధుల వారముల నొనర్చుచు నొకగంటనే ప్రసించిరి. ఆ రీతికి యంత యు మామూలుగా నెల్లదుర్లతో నుండెను. పిరిని కామటకు తురమున కన్ని ప్రాంతముల నుండియు చాల మంది ప్రజలవచ్చి గంతులునుడిరి. గంధసాహాయున కల్లకి యందుండి కొని మోసికొనిపోవుచు చాల అగిరినపుడు నట్ల నపు బజాతుల దూరేగిరి, పీను నాల్గుదినలవర కిచ్చటనుండి, మేసెల 1 వ తేదీన అకలకకువద్దకుండి ప్రయాణమయ్యెద రని తెలియుచున్నది. (ఆంధ్ర ప్ర.)

విశ్వ గరు హిందూ మహమ్మదీయ వివాదములు

హిందువుల గృహముల తగుల బెట్టుట

కొట్టాటలు జరుగుచున్న భయము

అనామధేయము ఏప్రిల్ 27:— అనామధేయమునందు, విశ్వ గరు సంఘ హిందూ మహమ్మదీయల కొక విధమగు రాజీయోర్పడినను పరస్పరవ్యతిరేకము లింకను నెరవేరుచున్నది. హిందువులు తమ ప్రాచీన హక్కు ప్రకార ముః కర్మరములవలన వాద్యముల తోడకే నడిచు ఎదురుగా నూరేగింపు జరుపకచ్చు ననియు, ఈ కాలములో మహమ్మదీయ లెట్టి అశ్మంతరమును వెల్లక హిందువులయెడ ప్రతికూలమునకు, సంకల్పరాసంకరము హిందువుల మహాత్ములముల కరాధిపా యులను గౌరవిం పుట కంగీకరింపకనయు ఈ రీతిలో నేర్పరుపబడెను.

ఈ కాటకుల మార్పుగలిగినట్లు గానియుండెను. ఈ కా టి ఏర్పరుపబడిన తరువాత 23 వ తేదీన మూడుగంటలకు, ఒక శ్మంతరమునకు కల్లకిన గాయముల కలిగియుండెను. దీనిని చాల నక్రమ ప్రసరిత. చాల ప్రజలయెల్లప్పుడూ కల్లకిన పడెను. కొన్ని హిందూ గృహములకు కల్లకిన బెట్టబడెను. పోలీసువారు కల్లకినందు తురకులకును గన్దీరిననున్నకు రాజీ పోటాటలులకు పని భయపడుచున్నాను. (ఆంధ్ర ప్ర.)

ఆంధ్రకర్తాగారముకంఘస్థాపన

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీకాళిదాసు కార్యకర్తలకు తులగాద నిష్పటిని ముఁతలకర్తాగార కంఘస్థాపనకొరకు. అమృతనరమునందు, బాదవ అకాలీదళ, అమృతనరమునకాకర్తాగార (ఇం నీరు) ముఁతలకర్తాగారకాకర్త (చాన్సలరు) కార్యకర్తలు, పూర్వకాగార ముఁతలకర్త (కమిషను చాలదరిది హిందూ). ఈయవర్తము పూర్తిగా పూర్వకారముల నుండినిదిగెను. అంతటసభ్యులందరిని అల్పాహుతుల గాగలదెను. తమవార మేనేటికడైక్టరీకు నరసింహారావుగారు కనకసింధువు సభ్యుల కు స్వాగత మొనగెను. గిన్నాకాగారు, కాన్సలరు గారును కల్లకినకల (పోర్స్సింపుచు నుపకరింపిరి. శ్రీమంతు, కార్యకర్తలకాగారు, కల్లకినకల యావర్తమును గురించి గంధీ రముగ నుపకరించి, ఈవర్తము అక్రమించిరి. తరువాత కార్యకర్తలకాగారు విశ్వకర్మవిద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా కొల తురి తున్నాకాగారే స్థాపించుట అక్రమమున దర్శించి, అక్రమకార్యములగురించి తమ యావర్తమును తెలియచిరి (తెలంగాణ)

ఇంగ్లండులో ఈవర్తములో విశ్వకర్మకే కడక డెల్లెయిందియొకటి తున్నాకల అయిదితో దీగిసెను, చాల మంది గానుములగిరినది. కొందరు శ్రీమంతుడ అక్రమించి యో నుండిరి. చాలమంది గానుముల గిరినది.

రామాయ రానడే

శ్రీ శే. న్యాయమూర్తి మహాదేవ్ గోవిందు

రానడేగారి భార్య

నేటి సాయంకాలమున చనిపోయెను

పూనా, ఏప్రిల్ 28:— శ్రీ శే. న్యాయమూర్తి గారి దేశ గోవిందరాజే గాకర్తాగార రామాయ రానడే నేటిసాయం కాలమున కల్లకినకలయెట్లెను. ఈమె, కడుపునొప్పి తెలిసినందు నన్నలునంది రావలెనుచుండే కొన్ని దినములనుండియు బా. డనుచుండెను. రెండువారములకుండు ఎన్నకేటికే చేయుట కుత్త ఈమె సామాను వైద్యకాలకు గొంపోబడెను కాని పరికి సంస్కృతీకరముగా చేయడం పూర్వమే యింటకిరచ్చెను. అప్ప టికిండియు ఈమె మంచమునపైను.

పూనా నేవానదము స్థాపించుటక నాటినుండియు ఈమె చనిపోవువరకు దానికి అధ్యక్షురాలుగా నుండెను. శ్రీ. యభివృద్ధికర్త సాగించబడిన అన్నియ వ్యయము. తోను యీ మేనె పన్ని హిందూ సంఘమునడెను. ఈమె కడసారి బహిరంగం లాగిపెచ్చింది. పూనాలో జరిగిన నేమిలో లిబరలు ఫీజుకేమన సభ. అక్కడీమె కేంద్రరాష్ట్రీ కానసభలకు సభ్యులుగా నుండుటకును సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు శ్రీమంతు గల అయోగ్యుల తొలగించరెని ఒక రీతమును నుపదాదించెను (ఆంధ్ర ప్ర.)

తంజావూరు

తంజావూరు, ఏప్రిల్ 26:— ఈదిగున తంజావూరు నెం ద్రిక్రడర్మ నమ లో నున్న ఎ. రా డ్దరు గారి కి ని ఒక వాక్ కోర్టు బట్టకు గారికిని జరిగెను.

ఎ రా డ్దరు గారునుండి ఏప్రిల్ 26:— "బర్మా కడపకము 28 తేదీన తెలుగుబడిది, మిలో చెప్పబడు కుటివా రెంకయు నంతరించుచున్నది. జయప్రకాశముగా జరిగింది. దినమంతయు మందరము జనులతో క్రిందినియున్నది."

ఎ రా డ్దరు గారునుండి ఏప్రిల్ 26:— "కెన్డీవదర్మములో బర్మా కడపకము (పాకంభింపబడి జయముచేపొందినందుకు మిత్రము, నిమ్మచును, మిలో పడిచేసిన తదిరులకును వ్యవసా పూర్వక అభివృద్ధిమల విచ్చుచున్నా ను. మియిచ్చిందిపని చేసిన వాఁ ధము బర్మాకు కిగిదని నేను నంతరించెదను. "

గవర్నరు యంగ్లండులోనున్న కుటికిని ఒక వ్యవసా డగనుకును, బర్మాలోనున్న కుటికలభ్యుడైన ఛేరిగారి కిని అభివృద్ధిమల రెండులసంపెను. (ఆంధ్ర ప్ర.)

విదేశ నాణెములమాటకము

ప్రభుత్వవిధానమును నిరసిం పుట

కరాచీ, ఏప్రిల్ 27:— విదేశ నాణెముల మాటకము గూర్చి ప్రభుత్వవిధానము నెరసింపుచు డెయిలిగజెటు పత్రిక లో ప్రభావవాదము ప్రాయబడెను. అందువరక వాన్యసంఘము ల అభిప్రాయము కల్లకి కరిం పబ డెను. విదేశ కర్త క ము నుపుచున్న వారికి మారక తుధరలు అను దినము మారుచుండిన చాలవర్తములనునదియు, (1) ప్రభుత్వమువాన మారకపురలు యావాయీ పిల్లించ 4 కెన్నికే యుండ నో రి లేక కె. యుండునో తెలుపకున్నను, (2) నాణెములై యావంకర్తము అందెనలో యుత అచనానాయకాడో డె అవకున్నను, (3) ఇండియానుండి వ్యాంకు (డాక్టర్ మూలమున రహస్యముగా తెలంక వాణెమును విక్రయించు యిండికో (ప్రటింకున్నను వికేముల మారకపురలను నుండిగి న్నితిలోనుండి వారగుచుట. ఇది వారికి సుబుగా వోచి: న్ని, రియోహాయికి నాణెముగా గల విలంపై దాన్వై రమయ భివృద్ధియంతయు సాధయతేజీగినియున్న వర్తకుల పట్లస్వా యముగ లేద. అందుచే, యూనిరమునే యెరెస్థానములందరి వారుగూడ తెలిపెదరిన నమ్ముచున్నాము (ప్రజలు యెట్టివిక యములలో తమనిజితి కెట్లుగుట మంచిది. (ఆంధ్ర ప్ర.)

పోస్టులు ప్రచారము

కాగజెట్టు, ఏప్రిల్ 27:— అ.భా. పోస్టులు, ఆర్. ఎం. ఎస్. సంఘము బసరీల కార్యకర్తలకు కలకత్త ముఖ్య గారు యాజిల్లకు కల్లకి. పిన్న కుంభికోణములందు బహిరంగ కథ గావింది. నేను కాగజెట్టునుచు, స్థాపనోస్థలం. భుము వారి యావర్తమును బరిగిసంధలో ఉపకరించి, తిరిగి సాన్త్రా కర్తకానకథ గూడులోపుం 60,000 కల్లకియు, యా 5,00,00 నిలు కనిధియు సంఘములకు గాలెనని కన్పించింది.

పోస్టులు సంస్థలను నూరినముగా స్థాపించి, పూర్వము చానిని బలపరుచు నడకతోనే ముఖ్య గారు దక్షిణభాగ మంతయు తిరుగునూర్చు. (ఆంధ్ర ప్ర.)

వైకంఠత్యాగహము

వలంటిర్లవైనాయర్ల దౌర్జన్యము

ప్రతికూలుర ప్రచారము

ఆదిమాంధ్రులకు హెచ్చరిక

కొచ్చిను, ఏప్రిల్ 28:—మామూలుగానే శనివారమున గూడ వలంటిర్ల సత్యాగ్రహ మొనర్చిరి. శనివార ముదయమున, పశ్చిమదిక్కు రోడ్డు ద్వ నిలవబడిన ఆర్థురు వలంటిర్లలో నొక రగు గాంధీదాసు ముత్తస్వామిగారు తన సహచరలతో ఉత్తర మువైపున నడచిపోవువానికి వదిలివేయబడిన ప్రోవవద్ద కూర్చొనెను. ఇది చూడడుగుల వెడల్పుమాత్రమే గలదు. పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ పిచ్చుఅయ్యంగారు మామూలుగా నన్ని మార్గములను పరీక్షించుచు నచ్చటికివచ్చి ప్రోవవద్దము కూర్చొనవలసిని వారినిగోరెను. అంతట నావలంటిరు, ఒకరి తరువాల నొకరుగా నడచి వెళ్లుటకు తగినమార్గమును వదిలివేసినయ్య, అచ్చట కూర్చొనవలసినదిగా తన సంగతుల వారితరువుల నొసగినయ్య వారి యుత్తర్యులు లేనిది అచ్చటనుండి కదలనయ్య నడివెను. అంతట అయ్యంగారు ఆతనిని వెకెత్తి అతలకు దీసికొనివెళ్లి అచ్చట కూర్చొనబెట్టెను. అప్పటికి దాదాపు 250 ఘంట అచ్చటగుంపుతేరిరి. ముత్తస్వామి అచ్చటనుండిలేచి, వెంటనే తనపూర్వపుష్కామునకువచ్చి కూర్చొనెను. అయ్యంగారు రెండు కడ్డపెట్టుచు అచ్చటగూర్చున్న చో ప్రజలు బహుభువెళ్లి వస్తువులకొనితెచ్చుకొనుటకు అభ్యంతరముగ నుండ నని ఆతని నచ్చటనే గూర్చొననిచ్చినయెడల ప్రతికూలు రాతని చావగొట్టెదనయ్యు చెలివెను. అందులకు ముత్తస్వామిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, దుకాణదారుల పౌకర్యమునుగురించి అధికారుల కంఠ ఆవరణయు ఉడు నెడల ప్రోవవద్ద కొంతప్రోవ నుంచెడివారే ననియు నడివెను. ప్రతికూలురు తనను చావగొట్టెదనమాటకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, అయ్యంగారు రంతటిపెద్దయ్యదొడ్డికి అట్టియభిప్రాయమును చెలుపుట విచారక మనియెను.

నాయర్ల దుండగములు

ఆ సాయంత్రమే ముత్తస్వామిగారు ఆనయను జరుగు ఉపన్యాసములగుంచి చాటించుటగాను, ఒకడబ్బాను మెడలో వేసికొని చాటించుచు వెళ్లుచుండగా నిరువురు నాయర్లు పొంచియుండి ఆతనిదబ్బాను లాగుకొని, ఆతని కర్రలతోనే ఆతనిని కొట్టిరి చెలియున్నది. ముత్తస్వామిగారి కడ్డరు వర్షునుగూడ చింపివేసిరి. ఆతనిదబ్బాను ఇదివరకే లాగుకొనిరి దబ్బాలాగుకొని, కూట్టి నడచివేసి నప్పటికిని ముత్తస్వామిగారు నోటితోడనే ఉపన్యాసమును గురించి చాటించుచు వెళ్లుచుండెను. అంతట నాతనిని కొట్టివారవచ్చి, చేపటిదినమున ఆతని నాలుకను కొనివేసెదనని బెదిరించిరి.

ఆసాయంతనమే, శివశైలము అను నాగపుర సత్యాగ్రహీయొకనిరు కుశాచారముల నిరసించుచు తీవ్రముగ నుపన్యసించుచుండెను. అప్పుడు, పోలీసు అసిస్టెంటు నూపరింటెండెంటుగ అయ్యంగారు లేచి నూపరింటెండెంటుల నుపయోగింపవలదని గలచొనొనెను. శివశైలముగారు, తానెట్టి దూషణపదములను ఉపయోగింపలేదని నడివెను.

పోలీసుకమిషనరు కాంగ్రెసుకాంపునకు వచ్చుట ఇంతలో కరూరి నీలకంఠ నబూది పాడుగారు లేచి, ఉపన్యాసము నాపవలసినదని ఉపన్యాసకునికి జెప్పెను. తరువాత అయ్యంగారు కాంగ్రెసుకాంపును దర్శించెను.

ఆదివారము

నిన్న ఆదివార మగుటచే వలంటిర్ల సత్యాగ్రహ మొనర్చుక విక్రాంతివుచ్చుకొనిరి. నిన్న సాయంత్రము వడయారనం దొకటి, వైకము ముందుతీరమున నొకటి రెండుబహిరంగగథలు జరిగెను. ఇందు మొదటిప్రదేశము యెజావాల ముఖ్యస్థానముకె. మహార్యుదవీధి, కె. వి. రామకృష్ణాన, సి.కృష్ణమనాయకు గారుపర్యవేసించిరి.

కొంతమంది సవర్ణులు, తాము దేవాలయమునకు జను ప్రోవ సత్యాగ్రహులచే ఆటంకపరుపబడెనయ్య, తాము మైల సోకకుండ దేవాలయములోనికి జనుటకు వీలుగలగుటలేదనియు పురపాలకాధ్యక్షునెడుట ఫిర్యాదు చేసిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటును,

జిల్లాపోలీసు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. బెర్రెల్లిలోని జాతీయ పాఠశాలాధ్యక్షు డగు చిదంబరనాథగారు, వైకమునకువచ్చి ఆచటిపరిస్థితులను గాంచి ఈయనద్యమమును గురించి ప్రచార మొనర్చుటకు తిరిగి ఉత్తరములవారనకు జరిగి.

ప్రతికూలురసభలు

ప్రతికూలురలో నధికభాగము బ్రాహ్మణులను నాథులునుగలరు. వీరు తమపక్షము ఉపన్యాసములను సభానాథుల దినమును జరుపుచుండిరి. పక్షిమన సంబూదిపాడుగారు వారి యుపన్యాసములలో ప్రధానులు.

(అ) (క)

ఆదిమాంధ్రులకు హెచ్చరిక

ఆదిమాంధ్రులకు హెచ్చరిక! పూర్వాచారపరాయణత్వమును, దీనజాతులనంగదొక్కి జన్మస్థానోత్త్యము భగ్నపరచుటను, శేరెన్నికగాంచిన దక్షిణదేశమున కేరళదేశములో వైకంఠపుణమున శ్రీపరమేశ్వరానుగ్రహ కృపాకటాక్షమున నేడు భర్తయుద్ధము జలుగుచున్నది. మీరందరును పత్రికలలో చూచుచునే యున్నారు. ఈ దౌర్జన్యరహిత పోరాటము మహాత్ముని యొక్కయు, సకల భారతహిందూనాయకుల యొక్కయు ఆశీర్వాదము పొందినది. ఆదిమాంధ్రులార! మనము మన ఆంధ్రదేశములో పొండు అరమానమునకును, కష్టపరంపరలకును, సాంఘిక బానిసత్వమునకును, ధీరులమై పోరాడి మనజన్మహక్కులను సంపాదించవలెను. వైకంఠ సత్యాగ్రహ విషయములో ఆంధ్రదేశముందు ఆదిమాంధ్రులెల్లరును, తమతమ గ్రామములలో సభలుచేసి వైకంఠసత్యాగ్రహ సంఘమువారికి తీర్మానములు పంపించగలండులకును, అందరు కృషిసల్పి, వైకంఠసత్యాగ్రహులకు తమకుతోచిన భనసహాయ్యమును చేయవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. మరియు కొంతమంది ఆదిమాంధ్రసేవకులు వైకంఠ వెళ్లుటకు సిద్ధమైయున్నారు గనుక వైకంఠ యాత్రచేయదలచిన వారెల్లరును మే 10 వ తేదీనాటి నేనాశ్రమము నుడివాడ, వారికి తెలుపవలెను.

వైకము సత్యాగ్రహమునకు భనసహాయ్యమును చేయు వారు యాదిగువవారికి పంప బ్రార్థితులు. “సుంద్రు వెంకయ్యగారు నేనాశ్రమము, నుడివాడ.”

తాము పంపు విగ్రహములు ఎప్పటికప్పుడు క్రికాముఖమున ప్రచురింపబడును.

వెల్లరికి కృష్ణమూస నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు ఎమ్.ఎల్.సి. సేనాశ్రమము నుడివాడ 27-4-1924 మెరుగుమళ్ల చంద్రయ్య సుంద్రు వెంకయ్య రాయుడు గంగయ్య కుసుమ వెంకటరామయ్య.

అకాలి ధర్మత్రు

అందు రాజకీయమెద్దియులేదు అకాలిసహాయకబిరోవారి ప్రకటనము

అకాలి సహాయకసంఘ కార్యద్యక్షుడు శి. ఎ. కవిశ్రీకాంధ అమృతకూడుండి ఏప్రిల్ 21 తేదీన మాట్లాడుట:—

నానకు గురుజేవుడు భగవంతునియొడుకు మనస్సులందరకు సమావేశము నూతనముగానే అన్నిటికంటెను వెక్కువలగుగాబోధించెను. “నా మన్నియ్యకృతులలో కలసియున్నాడు. విశ్వమలభ్యకంఠాను పరమనిశ్చిన్ముగలసి యున్నాడు.” “భగవంతుడు, మనస్సునికలమునగురించి యిటుగడు. ఆకలిని ర్వివ శక్తునుగురించి తెల్పించెను. తనవారతప్పకగురువులకును ఈమాత్రమునే బోధించిరి.” “ప్రపంచముదేవత్యధికముగ

వదిలియున్నానుమనుషులలో పరిశుద్ధుడైనవానికి, నానకు పాద పితముగ నుండును.”

శిష్టమతములోని కన్ని వర్ణములవారను నిగాని కనుగ శిష్టమతములన్నాడు. గురుగోవిందసింగ అతల్లులనుగూడ కాల్చుటాంశువుకొనెను. గురుజే శ్రోసివేయబడినవారు నాసూపమున నిరసింతురు.” అని తుదికలుపుచుడిచి, అందరెల్లరును కలసి సుగమముగా నే దీక్ష తొనగెను. శిష్ట మతము హిందూ మతములో శిష్టమతముగ గణియును చలన శిష్ట సాంఘికాచారముల యందు వర్ణవిక్షేప ప్రాచంధి:చినను మతవ్యవహారములలో వర్ణములన కడ మెయ్యుకొంటే వెక్కువకును విషమును నా ఎప్పుడును వారంగి కరింక లేదు ఇందు గురుని భోజకాలయందు వర్ణమతవిక్షేపతేక అందరును సరి నమానముగ కరిగజొరబడుటయే ఇందున నిదర్శనము.

ప్రాచీన శిష్టమతము, తిరిగి ప్రాచీన పవిత్రవర్ణకులవై పునవర్ణించుట, గురుద్వారా సంస్కారోద్ధయముయొక్క ముఖ్యకృతులలో నొకటి. ఈ విషయమున ఆకాలి తెక్కువమనుటగా మతేయమున్నాడు ఈ అకాలిబోధకమకును, ముగ్ధజేవాలమున ప్రభుత్వమువారు వదిలివేయవలసి కల్పించుటను, అంతటిని కారణము, శిక్షించుట పంచములకాల్పనకలుములో జేర్చుకొని దర్బారుసాహాయుగానికి గూఢావుటయే కారణము. ప్రభుత్వమువారిచేయమింపబడిన కంఠమువారిచే నియమింపబడిన జేవాలయ్యక లిందుల కభ్యంతర నెట్టిది.

అందుచే, కేంకూన నిమ్మబాతులు తమ రింమాన వ్యవహారములలో గావింపుచున్న బోరాటమునకు శిష్టమత వారివై సానుభూతి జనించుట నచాచము. ఈ పోరాటమున సానుభూతిని జూపుటకును, నానకు పోషించిన ముఠా, మనస్సులందరును సరిసమానములైన యెదురు ప్రతిర్థింపుటకును గురుద్వారా సంఘమువారు వైకమున మోదకర్మకర్తలు ఏ ప్రయత్నమున కిచ్చియుండునో, సాంధ్యలో రాజకీయోద్దేశములు లేదని తేలుగా జెప్పవలసినవారు. ఈమతమునందు యూహించును పోలీసు మూపరింటెండెంటును, దేవాలయమే నే జరుగు చావ్యాలు అని, అప్పుడులోని ముఠాను గూడ కరిసమానముగానే ఆ దక్షిణులెడల. ఇది సాఫీనీక, మతోత్పాదకమైన మైన, ఇట్టిశిష్టమత కర్మకార్యములలో, దక్షిణహిందూశక్తిగాని చావారాచారములు గల అస్పృశ్యుల పీఠతీగన డగాక.

ఉదకమండలము - పురపాలక సంఘము

ఉదకమండలము, ఏప్రిల్ 24:—నేడు జరిగిన పురపాలక సంఘ సభయందు, రేటు చేతరుల సమావ్యక్తులను వసిన కాగితము వదునబడెను. పురపాలక సంఘవ్యక్తుల ప్రభుత్వమువారు నియమింపగూడదనియు, నియమించినచో వారికి జీతమీతము కాలము నయ, తామే రూ 500 చేతనము వై అభ్యర్థించి ఎన్నికైనద మనియు పురపాలకసంఘమువారు తీర్మానించినట్లు ది. తీర్మానము రేటుచేతరుల అంగీకరించెను. తిరు ప్రతికారమును వెలుపుచు తీర్మానముగావించి పురపాలక సంఘము కరిగిరి.

ఉదక రేటుచేయరు చేతగా భజేమి పురపాలక సంఘమువారి తీర్మానమును తిరు అంగీకారమును చెలిపి. ఆంధ్రలో, దేవినుగారు, అభ్యర్థించి నెమ్మ కొనుటయే ఉత్తమునయెను. అట్లుగా క ప్రభుత్వము నాచికి నిజమింది, చో తమ యెన్నికనాకొనెను ఆకారముగా చూడనయెను చెలిపి, పురపాలకసంఘమువారి తీర్మానము అంగీకరించుటకు తీర్మానమును గావించిరి. దీనికి సవరణగా పుష్పస్వామి ముదిలి మాడుగారు, “రేటు చేయరు రూ 12,000 భనము నెలుకేది చెలిపిరి కావున, అభ్యర్థించి ప్రభుత్వమువారు 1 న 11 వ తు నియమించుట కంగీకరింపుట” నను తీర్మానమును కూడ చెలిపి.

ఈ తీర్మానము ఇదివరకు గావించిన తీర్మానముల ప్రతికూలులగా నుండుటచే సవరణగా సంగీకరించుటకు ఆభ్యర్థించవలసినది అభ్యర్థించు ప్రోవవైకె. ఈ విషయము 80 వ తేదీ ప్రత్యేకగథలో చర్చించుటకు నిశ్చయింపబడినది.

(అ) (క)

ఆంధ్ర పత్రిక

రక్షాక్షేత్ర సంచారాదిసంచిక

తయారయినది

పదవేసన సంచారాదిసంచిక తయారై చందాదారులకు వరుసక్రమముగా పంపుట ప్రారంభించినాము. చందాదారులు త్వరకడక స్వీకరించెదరని ప్రార్థించెదము.

సంచారాదిసంచిక అక్టోబరు లేని చందాదారులు దయచేసి ముందుగా తెలిపినయెడల మాకు పోస్టుఖర్చులు కండుగ గాకుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ 28 వ తేది

సోమవారము

గాంధీ పూజా నిధి:

దేశభక్తుని హెచ్చరిక

గాంధీపూజానిధి గూర్చి దేశభక్త వె కల కృషియ్యవలయు గాను బొంబాయి నుండి వ్రాసిన లేఖ ను వేరొచ్చి ప్రచురించితిమి. పూజానిధిని త్వరలో పూర్తి చేసి నిధులుగ నుండుటకు, ఆంధ్రులు వెంటనే పూర్తికొనుట యత్యంతావశ్యము. వేసవికాలము ముగిసిన వెంటనే గాంధీ పూజాత్మకు ఆంధ్రదేశము నకు రాగలడని, దేశభక్తుడు దెలుపుటచే, పూజానిధిని వసూలుజేయుటకు వ్యవధి విశేషముగ లేదని కనుగొనవచ్చును. ఆంధ్రు లిక తామసింతుట పాడి గాదు. ఎక్కడివా రక్కడనే పూజానిధిని వసూలు జేయుటకు ప్రారంభింపవలెను. ఆంధ్ర దేశమున కంతకును లక్షరూపాయలను ప్రోగు జేయుట యొకలెక్కలోనిది గాదు. మహాత్ముడు మరల ప్రజలమధ్యకు వచ్చుటయు, వారిని సందర్శించు భాగ్యము లభించుటయు, అపూర్వవిశేషము లగుటచే, పాదపూజ జేయుట కెల్లరికును సహజోత్సాహము గలుగకమానదు. ఆంధ్రనాయకులు తమ తమప్రాంతములకు వచ్చువరకు పూజానిధి వసూలును ప్రారంభింపగూడదని తలంచుట భావ్యము గాదు. వీలగునంతవరకు, నాయకులు పర్యటనము సలుపగలరు గాని, అన్నిప్రాంతములకును స్వయముగ వెడలుటకు, సాధ్యకడదు. అది యొక వేళ సాధ్యకడనను, కాల మెంతయో గడచిపోవును.

మహాత్ముని గౌరవించు విషయమున ఒకరి ప్రోత్సాహ మెల? మహాత్మునిపై ఆంధ్రులకు గాఢ మగుభక్తి గలదని, వారి విమోచన సమయమున జూపిన సంతసమే నిదర్శనము. మహాత్ముని కర్పించెడి పాదపూజ మరల దేశమునకు తీరివచ్చునది యని, ఆంధ్రులకు దెలియనివిషయముగాదు. మహాత్ముని కర్పితమైన మగు నిర్మాణకార్యక్రమము కొరకే యీ ధనము వినియోగింపబడ గలదు. దేశభక్తుడు మరయొక యుపాయమును దెలుపుచున్నాడు. ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘసభ్యు లందఱును నేటినుండి ఒక్కమాసమావరకు బనిచేసి,

గ్రామములలో నూరురూపాయలకు తక్కువగాని ద్రవ్యమును వసూలుజేయవలయు నని, దేశభక్తుడు దెలిపినసూచనను సులభముగ కొనసాగింపవచ్చును. రాష్ట్రీయసభ్యు లామాత్రము సేవజేయజాలనిచో, వారిసభ్యత్వమునకు విలువ యుండదు. ఇందువలన సేవాలాభమును, ఆత్మసంతృప్తియు, సత్వరకార్య సాధనమును, చేకూరుననుటకు సందియము లేదు. ఆంధ్రనాయకుని హెచ్చరికను, రాష్ట్రీయసభ్యులు వెంటనే నిర్వర్తించుట శ్రేయస్కరము. ప్రజలు వారియంతట వారే, శక్తివంచనలేక పూజానిధికి ధనము నర్పింప గోరెదము.

ఆంధ్రదేశకారవమును కాపాడవలసిన భార మెల్లరపై నిలిచియున్నది. పెద్ద చిన్న యను తార తమ్యము లేదు. బీదయని భాగ్యవంతు డని భేద ముండజాలదు. జాతి మతభేదము లేక, ఎల్లరును మాతృసేవ సలుపుట కర్హు లనుటకు సందియము లేదు. ఒకప్రోత్సాహము లేకనే, కార్యభారమును నిర్వర్తించుటకు ప్రజ లెపుడు పూనుకొందురో, స్వరాజ్య ముప్పుడే సిద్ధించును. ప్రతిభారతీయు డను, దేశమునాయడి, దేశరక్షణభారము నేను నిర్వర్తించవలెను, అని భావించుచో, భారతీయులు చేయలేనికార్య మేమి గలదు? వారి మనోరథసిద్ధి నాటకకరుణగలవా రెవ్వరుండరు? ప్రతిబంధకము లన్నియు, సూర్యనిముండర మంచువలె, నదృశ్య మగును. తృణమయినను కణమయినను మనస్ఫూర్తిగ నొసగినసామ్యుక, మహావీరుప్రకీంద భావింప వలయును. ఎంతవారి కానుకల నర్పించిన, సంతలాభ కరము. పెద్దమొత్తము లెంత ప్రయోజనకరములో స్వల్పపుష్కలములు గూడ సంత ప్రయోజనకర ములు. స్వరాజ్యసంపాదనాసక్తి, ప్రతిహృదయము నుండియు బహిర్గతము గావలయును. ప్రతివారి యందును బలకడవలయును. గాంధీపూజానిధికి, కానుకల నెంతవిరివిగ నిచ్చిన, స్వరాజ్యోత్సాహగ్ని చల్లార లేదనినంత ఎక్కుడుగ విదిత మగును.

ప్రచారకు లిందుకు బూనుకొనవలయును. కాంగ్రెసుసభ్యు లందఱును, పూజానిధిని బూర్తి చేయుట తమవిధియని భావించి సంతతకృషిసలుప వలయును. పూజానిధిని బూర్తిచేసి, మహాత్ము నాహ్వానించుట యుక్తము. మహాత్ముని సందర్శన లాభము త్వలో చేకూరవలెననిన, ఆంధ్రు లందఱును నడుముగట్టి పాటుబడక తీరదు. పూజానిధిని వసూలుజేయుటయ గాక, కాంగ్రెసుసంఘములు నిర్మాణకార్యక్రమమును చురుకుగ నిర్వహించుచున్నగాని, మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జెందదు. నిర్మాణకార్యక్రమముపై మహాత్మునికి గల విశ్వాస మపారమని తెలుప నక్కర లేదు. కారాగృహమునుండి వెలువడినపిమ్మట గూడ, మహాత్ముడు తన తొంటివిశ్వాసమును బయల్పరచెను. సందేహములు ప్రబలి, తలలూగించుచున్న సమయ మునగూడ, మహాత్ముని యుత్సాహము మొక్కబోవ లేదు. అసహాయోద్యమమునం దావంతయు నమ్మకము దొలగలేదు. మహాత్ముని సిద్ధాంతములు శాశ్వతసూత్రములపై నాధారపడియున్నపుడు, సంకోచమునకుగాని, అనుక్షణపు మార్పులకుగాని, తా వెటులుండును?

మహాత్ముడు నెల్లూరు మండల సభకు పంపిన సందేశమునందు, “కద్దరు, అస్పృశ్యత, హిందూమహమ్మదీయసంయోగ మను మూడు విషయములపై దేశము తనదృష్టిని నిలుప వలయును. నే నీయగిరిగిన సందేశ మిదియే” యని సూచించి యుండెను. పై మూడు విషయములును కడుసామాన్యముగ గనుపించినను,

ప్రబలప్రయత్నసాధ్యము అని గ్రహింపవలయును. దేశభక్తు లన్నిటిని పినిపై కేంద్రీకరించుట ఎంత యవసరమో దెలుపనక్కర లేదు. కద్దరునిర్మాణము వట్ల, ఆంధ్రదేశ మిదివరకుజూపిన యుత్సాహము, మహాత్మునిప్రశంసకు పాత్ర మయ్యెను. ఇంతటితో సంతసింపక, ఎక్కుడు కార్యదీక్షను బూని కద్దరు నిర్మాణమును బూర్తిజేసిన గాని ప్రయోజన ముండదు. అస్పృశ్యతానివారణమునకై వైకంఠో గలిగిన చలనము, దేశహృదయమును కదలించ జేయు చున్నది. ఒకమూలనుండి వే రొకమూలవరకు, అస్పృశ్యులకు గలిగిన యన్యాయము దెలిసినప్పు చున్నది. దానిని నివారించుట, తమవిధియని ఉన్నత జాతులు గ్రహించుచున్నవి. ఆంధ్రదేశము గూడ, అస్పృశ్యులను తొలగించి, హిందూసంఘమునకు గలిగిన కళంకమును బోద్దోలుట యత్యవసరము. లేని యెడల, స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నము లర్థవిహీనము లగును.

ఇంతియగాక, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము స్వరాజ్యమునకు వెన్నెముకవంటిది. హిందువులును మహమ్మదీయులును చీటికిమాటికి కలహించు చందునంతవరకు, అధికారవర్గమునకు విభజించి పాలించుట కడుసులభమగును. రాజోపు స్వరాజ్యము హిందూస్వరాజ్యముగాని, మహమ్మదీయస్వరాజ్యముగాని గానేరదు. మహమ్మదీయులున, హిందువులును, దేశమునకు రెండునేత్రము లయినపుడు, ఏనేత్రమునకు జబ్బుచేసినను తేజో వికాసము దగ్గిపోవును. ఆంధ్రదేశమునందు హిందువులును మహమ్మదీయులును నన్నదమ్ములవలె మెలగుట తుభసూచకము. అయినను, అప్పుడప్పుడు సోదరులలోవలె కలహములు పెరుగుట, తటస్థించుచున్నది. కలహకారణములను దొలగించి, సౌభ్రాతృత్వమును బలపరుచుట, ఎల్లరవిధి యగుచున్నది. రాజోపు కాంగ్రెసుసభ కర్నాటకమునందు జరుగ నున్నది. మహాత్ముడు కర్నాటకరాష్ట్రమునకు బంపిన సందేశమునందు కర్నాటకరాష్ట్రము నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు అత్యధికాభివృద్ధిని జూపవలయు ననియు, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదముల సంతరింపజేసి కొనవలయుననియు, హెచ్చరించెను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము తొలగు తెలులు? ఉభయులును బేరమునకు దిగి లాభము లేదు. ఎదుటివారిక్షేమమును తనక్షేమముగ భావించుకొలదియు, భేదము లంతరించి సఖ్యము బలపడునని మహాత్ముడు దెలిపినసూత్రమునందు, మహాధర్మ మిమిడియున్నది. జాత్యైక్యతయే స్వరాజ్య మని గ్రహించినయెడల, తమలో తాము కలహించుటకు భావీయు లెన్నడును అంగీకరింపరు. ఆంధ్రదేశము మహాత్మునిపై నిజభక్తి జూపవలయు ననిన, అతని కర్తవ్యతవిశ్వాసపాత్ర మగు నిర్మాణకార్యక్రమ మును నిర్వహించుచు, పాదపూజను సమర్పించుట ధర్మము, సులభముగ కనుగొనవచ్చును. దేశభక్తుడు గావించెడిహెచ్చరిక యిదియే. దేశభక్తుని హెచ్చరిక సఫలమగుగాక!

సత్యాగ్రహనియమములు

“మీరు ఉపవసించగూడదు. దడులను విరుగ గొట్టగూడదు. వానిని చాటుగూడదు. సత్యాగ్రహుల నెడలొక నెడి ప్రశ్న, ఏది లాభకరమగు మార్గ మని గాదు. ఏది ధర్మ మనునదియే” అని గాంధీమహాత్ముడు వైకం సత్యాగ్రహులకు దెలిపెను. పైవాక్యములలో మహాత్ముని సిద్ధాంత

మిమిడియున్నది. ఇయ్యది కొందరు ఆతురవాదులకు రుచిపక బోవచ్చును. కాని సత్యాగ్రహ మొక క్రీడ గాదు. అయ్యది ధర్మార్థహాణము. సత్యాగ్రహ పరిమితిని నిర్ణయించుటకు, హృదయ నైర్మల్యము, సత్వధర్మముల యందాదరము మిక్కిటచుగ నుండవలయును. అట్టివారిలో గాంధీమహాత్మునికన్న నెక్కుడు శ్రేష్ఠుని జూపగలమా? సత్యాగ్రహమువిషయమై మహాత్మునియొకదేశమును శిరసా వహించుటకన్న టైమకరమగు మార్గ ముండబోదు. ఒక కార్యము అత్యంతలాభకరముగ నుండవచ్చును. సత్వధర్మము మెసగునదిగ గనుపింపవచ్చును. కాని అయ్యది ధర్మవిరుద్ధముగ నుండునెడల, దానిని వెనుక ముందాడక విస్మరించుట ముఖ్యము. ఇటుల విస్మరించుటకు, ధైర్య మధికముగ గాలయును. ఉపవాసము యొక్క పాపమితిని, మహాత్ముడు బోధించినను, దానివై న మక్కువ సత్యాగ్రహులకు కొందర కింకను వదలలేదు. అందుచే మహాత్ము డిమారు, ఉపసంపవలని, ఖండితముగ దెలిపెను. సత్యాగ్రహమును, ఎట్టి యుద్ధము లేక శాంతియుతో ధర్మము సాధింపగలదని నిఘోషించునపుడే, అయ్యది శుభముల చేకూర్చును. నైకం సత్యాగ్రహు లింకవరకును తమ ధర్మమును చేక్కగ నిర్వహించి, ఇతరులకు మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. తిరువాన్కూరు అధికారులు గూడ నిగ్రహముతో ప్రవర్తించుటచే, వ్యవహారము తృప్తికరముగ సాగిపోవుచున్నది. వ్యవహారం స్థానములో సత్యాగ్రహమును సలుపుచున్నపుడు, ఇతర సక్రమ పద్ధతులను గూడ విస్మరింప నక్కరలేదని, మహాత్ముడు దెలిపినతరి కలుపుకు అపొహల జెందిరి. కాని, మహాత్మునితోపదేశము నిరాధారముగా దని, అతడు ఈవారపు యంగుళియూ కత్తికలో వ్రాసిన సంగతులబట్టి గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటీషుఇండియాలో ప్రభుత్వ విధానమును సవరించుటకు గాని తొలగించుటకు గాని ప్రయత్నము జరుగుచుండుటచే, అర్జిలకును విన్నపములకును తావులేదు. కాని తిరువాన్కూరు లో, సత్యాగ్రహులు ప్రభుత్వవిధానముపై పోరాడుట లేదు. అస్పృశ్యతానివారణసంఘములో తిరువాన్కూరు సంస్థానము మధ్య రావలసి వచ్చినది. అందుచే సత్యాగ్రహులు శత్రుత్వచర్య నవలంబింప వలసివచ్చినను, సంస్థానమునకు విన్నపములనంపుట శ్రేష్ఠియధ్యంతర ముండదు. తగిన సమయములందు సత్యాగ్రహులు విన్నపముల నంపుట, దౌర్బల్యమని ఎంచదగదు. సవయాసమయములను గుర్తించుట, వీరికి ముఖ్యము. నైకం సత్యాగ్రహులకు హిందూ దేశము వివిధభాగములనంకిత సానుభూతియు సహాయమును చేకూరుటబట్టి భారతీయులలో నూతనవికాసము గలుగుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. పంజాబునంకిత మనవ్యసహాయము వచ్చునని, తెలుకబడెను. సిక్కుల ప్రయత్నమై ఆతురము జూపుచున్నటుల, ఫణికిరంగు మాకు దెలుపుచున్నారు. జాతిమతభేదములేక ఎల్లరకుపయోగపడు ధర్మసత్రమును వైకంఠంధు స్థాపించుటకు, గురుద్వారా సంఘమువారు పూనుకొనుట బట్టి, క్రియాపూర్వకమగు సానుభూతి నెటులజూపుచున్నారో గ్రహింపవచ్చును. ఇరియంతయు ప్రోత్సహించిరముగ నున్నను, తిరువాన్కూరు ప్రజలే యీభారమునంతను నిర్వహించుట లాభకరమని, మహాత్ముడు గాంధీయన్ను హెచ్చరిక దూరాలోచన గలదనుటకు సరియములేదు. అన్యసహాయమునకన్నను, స్వయోద్ధరణము శాశ్వతఫలదాయకము, ధనసహాయము సయితము, స్థానికముగ

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

28.4.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కొకాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు		పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు	
ఇదివరకు		20457-15-1	
శశ్వమక్కపాల్ల జాతీయో సంఘం		211-6-0	
కార్యాలయముద్వారా		13-0-0	
నేటివసూలు		మొత్తం. 20682-5-1	
ఇదివరకు		9749-9-11	
పండిత శ్రీరామశాస్త్రిగారివలన,		10-0-0	
ఔక్కిలితాలూకా, గంజాంజిల్లా		2.0-0	
చందగరిలంకిరెడ్డిగారు, యర్రబల్లగ్రామం		మొత్తం. 9762-9-11	
పులివెండలతాలూకా, కడపజిల్లా			

పూజానిధికి సామ్యము బంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు

నెలువడవలెనని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచు న్నాడు. తమతో బాటు ఇరులు సయితము శాధల ననుభవి పవలెనని, సత్యాగ్రహు లాశింపగూడ దని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. వీరాల పేరాల కషయముగూడ మహాత్ము డిట్టిహితమునే గజపియుండెను సత్యాగ్రహమును దీక్షతో చేపట్ట వలయునని, దేశములో మరల నాసక్తి ప్రబలు చున్నది. మహాత్మునిసందేశము దశదిశల ప్రతిధ్వనించుచున్నది. అట్టితరి మహాత్ముడు నూచించిన ధర్మమార్గముననే జని, కృతకృత్యులగుట భారతీయులకు శ్రేయస్కరము. తదితరమార్గములవలన, తాత్కాలిక లాభములుకొన్ని యధికముగ చేకూరి నను, హైందవసమస్యాహామ్యము ప్రపంచ మున కంకితులను లాభించినను సంగతిని మరుగ జనదు. ప్రపంచము, అహింసాసందేశమునకై వేచి యున్నది. దౌర్జన్యముతో, మానవకోటికి కనువెత్తి యున్నది. దుఃఖమునుండి యల్పపటకు మార్గము గానక్కమానవులు వదిలిపించుచున్నారు. మహాత్ముని మార్గములు దుఃఖమును బాపి, లోకకల్యాణమును చేకూర్చగలవనుభావము నానాటికి వ్యాపించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో మహాత్మునిపథమునకు, భారతీయు లడ్డుపడుట ఏమాత్రము భావ్యము గజాలదు. ఏలనన ఇందు వలన ప్రపంచాభ్యుదయమున కాటంకము గలుగగలదు. మహాత్మునికి విజయము గలుగుగాక!

దాసుగారి యెన్నిక రద్దగుట చిత్తంజనదాసుగారి బెంగాలు శాసనసభ ఎన్నికకు ఆక్షేపణదేగ, ఎన్నిక రద్దయ్యె ననియు, జూను 5 వ తేదిన ఆస్థానమునకు మరల ఎన్నికలు జరుగు ననియు, దెలియుచున్నది. జాతీయ శక్తిమువారి ఎన్నికల కాక్షేపణదేగనే, రద్దగుట కేవలము కాతాళీయముగ గనుపింపదు. బాంబాయిలోను బెంగాలులోను, పరిస్థితులు వింతగ నున్నను, రాబోవు ఎన్నికలలో దాసుగారినే వోయరులు మరల నెచ్చుకొందు రనుటకు సంది యములేదు. దాసుగారిొకవేళ నిలువకపోయినను, నెలుకలనుండి శాసనభ్యులను ప్రోత్సల పరువజాలరా? గుండ్రాయి దాచుకొనిన కూతురి వెండి మానునా? ఇందువలన లాభము గలదని అధికారులు లెంచుటకన్న ప్రమాదము నేరొక

టుండబోదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు బాంబాయి లో నిటీవల గూడి తమ నిశ్చయమును వెల్లడిజేసిరి. మధ్యరాష్ట్రములలోని స్వరాజ్యపక్షమువారికి అన్నిప్రాంతములవారును సహాయము జేయ నిశ్చయించిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిశ్చయమును సడలింపజేయవలయు ననిన, వారి కోర్కెలను వెంటనే సఫలపరుచుటయే మార్గము. తదితర చర్యలవలన, ప్రభుత్వమునకు స్థిరప్రయోజనము గలుగజాలదు.

క్రీశేమురాలగు రామాబాయి రనేడిగారు దేశభక్తులను, సంఘసంస్కరణ పీఠాధిపతియు, నిర్మలచారిత్రుడు నగు క్రిశేషులగు రనేడిగారి కళిత్రము మొన్నటిదినము పూనానగరమున చనిపోయెనని వినుట కెంతయు చింతించెదము. పతిమార్గము ననుసరించి, సంఘసంస్కరణోద్యమమునకును అందు ముఖ్యముగ స్త్రీల యుద్ధరణమునకును, చనిపోవువరకు ఆమె చేసినసేవ నెవ్వరును మరువ జాలరు. ఇట్టి యుత్తమసాధ్యమరణమువలన, దేశము నకు తీరనికొరంత వాటిల్లె ననుటకు సందియము లేదు.

దాసుగారిఎన్నిక రద్దచేయబడుట

జూను 5 తేదిన తిరిగి ఎన్నికలు జరుగును మిద్నపూరి యొక్క కర్షణ తరఫుః బెంగాలు శాసనసభ కు చిత్తంజనదాసుగారి నెచ్చుకొనుట కాక్షేపించుచు, రాయ బసద్దకు దాసుగారే ప్రకారం వెచ్చిన అభియోగమునందభ్యుదయ దాసుగారి ఎన్నికను రద్దజేయవలెనని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనాసరిచ్చిరి. జూను 5 వ తేదిన ఆస్థానమునకు తిరిగి ఎన్నిక జరుగును. (ఆం. ప్రె.) స్వరాజ్యపక్షనాయకులసభ ముగియుట నైకము సత్యాగ్రహమునుగుంచి మహాత్మునితో చేర్పించుట బొంబాయి ఏ.ఎల్. 26:— స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల సమావేశమిదియైన ముగిసెను. ప్రతినిధులీర్పాతి రియతమనిజా సతులకు తెదలిపోవుచున్నారు. ఎ. రంగస్వామి అత్యంతగాను రాతిదురాదు ముయలుతో యులుజేరెనడు. నిన్నటిదినమున అత్యంతగాను, గాంధీగారును చాలసేపు మాటలాడుకొనిరి. వీరి నైకముసత్యాగ్రహమునకునింధిన వివరములను చర్చింతిరి రితియున్నది. (ఆం. ప్రె.)

గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ఆంధ్రనామకులపర్యటన

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆయనజీవిత కాశీవరరావు పంతులుగారు, యర్రమల్లి మంగయ్యపంతులుగారు, యాజ్ఞానానుల సహాయముచే యాజ్ఞాలో 24,25,26 తేదీలు పర్యటనము గావించిరి.

ఫలితములు

పాలకొల్లు గ్రామవాసులందరు అతిశయోహముతో మహాత్ముని పూజానిధికి పదితేలరూపాయలు వసూలుచేసి ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమువారిని కోరి ఆంధ్రదేశవాసుల యిచ్చు మహాత్ముని పూజానిధి లక్షరూపాయల యీ గ్రామములోనే యిచ్చుటకు తగుప్రయత్నములు గలుపుమన్నందులకు చాల శుభముగ నున్నది. వీరియత్నములు త్వరలోనే ఫలప్రసంగు గాక! ఈపని వీరి సెర్వేయియో పశ్చిమగోదావరిజిల్లా లోని పాలకొల్లు ముందు రాబోవుపాదాదేశచరిత్రలో కాశ్యతముగ పేరుగాంచినది తెలుపుట కెంతయు సంతోషముగ నున్నది.

మిగతా గ్రామములు భీమవరం తణుకు నర్సాపురం తాలూకాలో కొద్దిగానే చూడవలెను. అందైనను పనిపూర్తి అగుటకు ఆయా గ్రామవాసులు వివాహములు మొదలగు శుభ కార్యములకు వెళ్లినందున పని యీసారి పూర్తికాలేదు, అందు వలన మరల యాజ్ఞా నంతటను పేయి మాసాంతమువరకు పర్యటనము గాంచుటకు ఏర్పరచుకొనిరి.

ఈజిల్లావాసులందరు మహాత్మునిపూజానిధి విషయమై చాకిరికి మించిన త్యాగమొనర్చి దేశకల్యాణమునకు తోడ్పడుదురుగాక!

మహాత్మునిపూజానిధి

భీమవరం తాలూకా

గోపం ఆగ్రహారం	వసూళ్లు	చందాలు
దేవాలయములో వివాహమునగా వారిచ్చిన పెండ్లికట్టుము	2	2
ఆత్మకూరి రామానుజాచార్యులుగారు		25
పాతులూరి రామానుజాచార్యులుగారు		15
ఆత్మకూరి కేశవాచార్యులుగారు	5	5
యీ వెంకట నరసింహాచారిగారు		2

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

ఒక అభిమాని	116	282
------------	-----	-----

తణుకు తాలూకా

ఉంగటూరు		
కల్లూరగడ్డ శివరామయ్యగారు	50	50
కల్లూరగడ్డ భీమేశ్వరరావుగారు		10
కల్లూరగడ్డ కామేశ్వరరావుగారు		10
కల్లూరగడ్డ త్రియంబకంగారు		10
గోపరాజు వెంకట మూర్యసారా		5
యణమూర్తిగారు		5
చూడే సుబ్బారాయుడుగారు		2
పాతులూరి సత్యయ్యగారు		2
కొండెడ్డి జల్లి సర్వారాయుడుగారు		2
అక అభిమాని		10

తణుకు తాలూకా

అత్తిలి		
గాడేపల్లి హనుమానుగారు	8	8
పాలవూరు		
కలివిండి నరసరాజుగారు	8	8
యీ చిన సుబ్బరాజుగారు	4	4
యీ మూర్యసారాచారిగారు		8
కొత్తపల్లి నరసింహంగారు	25	
యారులూరి వెంకటేశ్వంగారు	8	
కొత్తపల్లి నరసింహంగారింట్లో		8
వివాహకట్టుము		8
కలివిండి సుబ్బరాజుగారింట్లో		2
వివాహ కట్టుము		2
కొత్తపల్లి వెంకట్రామయ్యగారింట్లో		1
వివాహకట్టుము		1

మంచిరి

వత్సవాయి వెంకట్రాజుగారు	100	
ఒకభక్తుడు	50	
పిప్పర గ్రామము	116	
కళారి అచ్చుతరామరాజుగారు	15	15

నారాయణపురం వసూలు

నంబూరి రామరాజుగారు	10	10
గోలిన నర్సయ్యగారు	12-8	
అప్పసాని అచ్చుత రామయ్యగారు	12-8	
నర్సాపురం తాలూకా దళితవారి జగన్నాథపురం		
దళిత రామకృష్ణగారు	15	23
యీ వెంకటమ్మగారు	1	1

వెలగలేరు

బండారు రాజుగారు	2	2
డాక్టరు వేలూరకాళువరావుగారివార్తారా	1	1

మొత్తం

248

840

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా గాంధీపూజానిధి దరిమిలావసూళ్లు

1. కుందరజల్లి శ్రీరాములుగారు	ఆత్మకూరు	4-0-0
2. అన్నె ఆంజయ్యగారు	"	4-0-0
3. అట్లూరి హరి పురషోత్తముగారి కుమార్తె వెంకట్రామయ్యగారు	"	4-0-0
4. కొడాలి మల్లికార్జున ప్రసాదరావుగారు	"	4-0-0
5. అట్లూరు లక్ష్మయ్యగారు	"	4-0-0
6. దేవిసేని వెంకయ్యగారు	"	4-0-0
7. గత్తా వెంకయ్యగారు	"	2-0-0
8. మోటుపల్లి ముత్యయ్యగారు	"	5-0-0
9. దేవిసేని ముప్పయ్యగారు	"	5-0-0
10. అట్లూరి చిన వెంకట్రామయ్యగారు	"	15-0-0
11. లంక శాగభూషణంగారు	వీరవల్లి	2-0-0
12. నూరాచర్లల మన్యంగారు	"	10-0-0
13. లంక పెదబాపయ్యగారు	"	15-0-0
14. పునలూరు పద్మయ్యగారు	"	10-0-0
15. నందమూరు చినశాగయ్యగారు	"	2-0-0
16. దేశభక్తులు	ఎక్కడనో	85-0-0
17. లంక పెదవీరయ్యగారు	వీరవల్లి	4-0-0
18. నందమూరు వెంకట సుబ్బయ్యగారు	"	5-0-0
19. ఒక దేశభక్తుడు	ఎక్కడనో	8-0-0
20. లంక కనకయ్యగారు	వీరవల్లి	30-0-0
21. ఒక దేశభక్తుడు	ఎక్కడనో	15-0-0
22. ఒక క్రైస్తవదేశాభిమాని	బెజవాడ	10-0-0
23. అనుమల రామస్వామిగారు	బొడ్డపాడు	1-0-0
24. చెరుమూరు నీలకంఠకృష్ణగారు	"	1-0-0
25. బొడ్డపాటి వెంకట సుబ్బారావుగారు	"	0-8-0
26. పులిపాక కామేశ్వరరావుగారు	చినపులిపాక	0-8-0
27. ఒక దేశభక్తుడు	"	0-4-0
28. అట్లూరు వెంకటరత్నంగారు	బొడ్డపాడు	6-4-0
29. చెరుమూరు పిచ్చయ్యగారు	"	0-4-0
30. పోలగంపల్లి గోపయ్యగారు	"	1-0-0
31. కొడాలి పద్మనాభంగారు	"	1-0-0
32. నిమ్మగడ్డ పున్నయ్యగారి కుమార్తెకు కట్టుబయ్యగారు	"	2-0-0
33. నిమ్మగడ్డ రామబ్రహ్మంగారు	"	1-0-0
34. కొవ్వెలమూడి సత్యనారాయణగారు	"	0-4-0
35. బొమ్మపేట వాలయ్యనాయుడుగారు	"	0-2-0
36. నిమ్మగడ్డ రామకృష్ణయ్యగారు	"	1-0-0
37. మూర్యదేవర బుచ్చయ్యగారు	"	1-0-0
38. అట్లూరు వెంకట్రామయ్యగారు	"	0-8-0
39. ఒక దేశభక్తుడు	"	0-8-0
40. అట్లూరు శాగభూషణంగారు	"	0-8-0
41. మూర్యదేవర వెంకట్రామయ్యగారు	"	0-4-0
42. కిన్నెని నీశారామయ్యగారు	"	0-4-0
43. ఒక దేశభక్తుడు	"	1-0-0
44. ఒక దేశభక్తుడు	"	1-0-0
45. మూర్యదేవరరామకృష్ణగారు	బొడ్డపాడు	0-8-0
46. నిమ్మగడ్డ పున్నయ్యగారికుమార్తె కత్తయ్యగారు	"	1-0-0
47. అట్లూరు శివరావుగారు	"	1-0-0

48. అన్నె వెంకటకృష్ణయ్యగారు	"	0-4-0
49. బొడ్డపాటి హనుమంతరావుగారు	"	2-4-0
		211 6-0

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు.

26.4.24. సహాయకార్యదర్శి, పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘకార్యాలయము బెజవాడ.

హెచ్చరిక

గొడవర్రుగ్రామ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ జొన్న విత్తల కట్టుంబ సుబ్బారావుగారికి శ్రీయుత ఆయనజీవిత కాశీవరరావుగారిచే ఇయ్యబడిన నెం 4751-4775 వరకు గల గాంధీపూజానిధి రసీదులను ప్రయోగమున పోయినది. దానిలో 18 రసీదులు మాత్రమే ఖర్చుఅయినవి సదరు పుస్తకము ఎవరికైనా తొరకినయెడల సుబ్బారావుగారికిగాని కాశీవర రావుగారికిగాని పంపిస్తామి. సదరురసీదులు వారిద్దరిలో ఎవరైనను స్వంతముగా ఇచ్చినచోగాని ఎవరున్న పుచ్చుకొన గూడదు.

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు.

26.4.24. సహాయకార్యదర్శి, పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము-బెజవాడ.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీపుండలీకవర సభ:—చెన్నకట్టణము గ్రామం దప్పకాయని వీధి 62 న నెం. ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గారు స్వామిశెట్టి కంఠినీసారి కార్యాలయమున (బస్టాప్లి వి. స్టేషన్ చార్యులవలన శేపు (వరం శాంతం 20-4-24) తాత్రి 9 నంబు లకు భావనకే ధారాని శాంతి "అంకిమోపాఖ్యానము" అను హాసాధా కాలక్షేపము రచనపనుచు, భిక్షుని అందము విశ్వ ముప్రార్థితులు.

రాక పోకలు:—కె. ఛార్మను టూటావాటకు గాన, నెలవునై బోవుచు లెక్కకట్టకు, శనివారమునాడు భార్యపేతులై బొంబాయిలోయిరి ఆరాధియే పాగలు రాజాగారు ఉదయ డలము, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు తిరుచనాపల్లి బోయిరి. శిల్ప గౌడు రాజాగారు కేటికడ నుండి కడరాసు కు వచ్చిరి.

నాల్గులక్ష్మరు సి. ఎస్. మాస్తయనాను గారు కేటి ఉదయం శుభకముడలము నుండి వచ్చిరి. విరోహదేశమునకు శుభవైద్యకాశ్రమ కేర్పించాలి పరిశ్రమం దుత్తీకడ ఎం. ఆర్. వి. పరిశ్రమగారు ఆదివారమునాడు చచ్చులై వచ్చిరి.

దక్షిణాంధ్రం చదరం ముసందెములు నెలవైపునకు కందెము శుభకమునాడు కొడవరండి యందుండి, ఆపందెములికి శ్రీశారదానాథు ప్రారంభింపబడి ను చదరంగమునకు ఆభిలాషులవారు పలువురు కచ్చేరి తొలిరోజున సత్కృతిపదాభిషేకముగా ఒక ఆట 7 లినియ్యండి. శనివారమునాడు ఎం. రామంధరరావుగారు చాలాఆసక్తిగా నాడుటచే 50 న ఎక్కువయినది ప్రత్యర్థి అటాట్టుబడిన. ముదెములో మూడోఆట కేడు కడము కి గెలిచి. ఆట కడు ప్రదగ్ధి చేరి గెలు. శని కొన్నియెత్తులు కడవికడప పోలూ టుకు ఏమనను కచ్చిస్తాననను కేయిటచే, కచ్చిగురుకాదంగా ను ఆరవోకము అటూకపంపిగోని రామంధరరావుగారి 7.0 విడి.

అంకిపుంపందెము కేడు పాపంకాము సత్కృతులకాదం 7.0 కి మర్చి నుండి జరుగును.

అనంతపురం శివరామయ్య సభ ఉత్తర ఆంధ్రపురం జిల్లా శివరామయ్య సభాకార్యదర్శి తాడిపత్రిలో 4-5-24 తేదీకి 2 నంబులకు జరుగును. ఈ దినము విషయముల వర్తమానము:—నర్సాపుర తగులగా రాకుండిన కట్ట శ్రీనివాసారావుగారి కార్యకర్తయ్యయ్య. ఉదయకొండ గాని గాంధీభక్తులవలనను వారివలన దిగులున్న; విగిరియొ న్నకడకు నిజమ కేరితిగా కనిపించినవలనయు, కచ్చింపబడును. అని శివరామయ్య అభ్యుదయ రాశివర్తమాని రంధ్రా క్తవంబును.

ఈనూపెను తలనురాచిను పేలు ఈపి నగరించును. చర్మమునకు నెండుతలవ పోని యుండక నెండుతలు పెరుగును. అమ్మ రాంబసం దిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తిరుత్తన

(స్వకీయచిత్రాని)

కాలమానము

ఏప్రిల్ 28:- పగటివేడిమి అధికముగా నై యున్నది. రాత్రులయందు మాత్రము అల్పకాలము తక్కువగానున్నది గాని, ఎడలు రేతముగ కాముచందుటచేతను యీ రత్నకరులయందు కన్నాభావమైయున్న ప్రభులయందును గుంటలయందును నీల తేజ తొలసిపోయినందుచే, త్రాగుటకును, మెట్టవైరులైన బెల్లె కండియకొనుటకు నీల తేజ ప్రభలు పలుకరించుచున్నాడు. ఈరకాక్షిత్వకరులైన శ్రీధరవానుడు తేజాభాగ్యమునకు చల్లనిమాత్ర కాదుగాక.

వకనాలయము

ఈయూరియందలి "రింగ్ బాల్స్ పిత్తరీడింగ్ హాలు" భవనము అనంతరము 1 ట్టుబడి కాలకాలమునండి యుండెనుగాని, ప్రస్తుతము మరమ్మత్తున పూర్తిచేయుటకై కలయునేర్పాట్లు గానించి, మూర్తిసంస్కరణతో నత్తుకనుకు జొరక కల్పాక్షరవాది కేర్పటచి, కొంతదృశ్యముతో కని ప్రారంభించి పూర్తిచేయుచున్నందులకు, కరకాల ఈ కార్యనిర్వాహకుల యత్నాచూతము తెలియ గొనియడలసియున్నది.

హిందూ దేవాదాయముల బిల్లు

గత కర్నాటక ప్రాంతాన్నియందును, మరల రెండవూరు, మొమ్మై మదరాసు కాననభయందును అధికవంభాగము, కోడికొనింపటి చట్టపాపముగా నుండు హిందూదేవాదాయములబిల్లుపై తమసంపూర్ణాభిప్రాయమును బాపుచు అనేక దినములుగ ప్రజల నేతలు సోదరులైన నీ బిల్లును ఆమోదించి నందులకు చెప్పుచు కాననభయలకును, నభాయకులకు చెప్పుచు గతకర్నాటక, గోల్కొండ, కర్నాటక (రాజకవలికి) గార్లకును మన, పూర్వకమున కందనములను సంజీవపూర్వకముగ వెలుపుటకై యీ తిరుత్తన కాలాకా ప్రజలు, రైతుకులూ సేవకొకదాని రాగల మే మానవభయ జతవుట నీ కాలాకా తొలగిరైతుకులములనేతలు పూనుకొని కృషిచేయుచున్నాడు.

బోర్డుమాధ్యమిక పాఠశాల

ఈయూరియ దలి బోర్డుమాధ్యమిక పాఠశాలయందు గల కర్నాటకపు కరీకులు గానింపటి 28-4-24 కరీకులు పాఠశాలను వేసరి తెలుపుటకు మానితేజులరెను. కరల రాగల బాకమాను 175 కరీకులు పాఠశాలను వెలువెడల.

లోకల్ ఫండు వైద్యశాల

ఈయూరియందలి లోకల్ ఫండు డిస్పెన్సరీ సర్జన్ గారగు శ్రీయుత ఆర్, గోపాలకృష్ణమూర్తి వైద్యభావచాతుర్యముచేరినవాడు లోకుల నెడను నీరల యెడలను బాత్రిసాధ్య భావముచేతను ప్రతిదినమీ వైద్యశాల మార్గకొనిక లోకుల కా కర్తించుచున్నది. ఇందులకు చాలిన్ని రేతుండుచేతను కట్టడము చిన్నవై ధ్యాయకట్టుచేతను లోకులు వడండుటకు కొన్నియై నమంచి ప్రదేశము రేతుండుచేతను మిక్కిలి శ్రమపడుచున్నాడు గాన వైద్యాలయకరిపాలకులగు శ్రీచంద్రగిరి కాలాకా బోర్డు వారినివయములగునించి, డిస్పెన్సరీ అనుకరిక ముప్పై కరీకులవయములకు పాపాముతేజు ప్రజల నేతముగ (రాధించుచున్నాడు.

తైబరీ స్థావనప్రయత్నము

ఆంధ్రాంధ్ర సంస్కృత దానిడ గంధములతోనాక గంధభాండాగారమును నీయూరియందలి కరనాలయమునకే స్థాపించుటకును బ్రయత్నించుచున్నాడు. నీ యత్నములకు భగవానుడు బోధించు గాక.

అల్లూరు కృష్ణవిలాస సభవారు
నెల్లూరు పురమందిరమున
29-4-24 తేది మంగళవారం రాత్రి
రామదాసు నాటకమును
ప్రదర్శింతురు.
శ్రీయుత బళ్లారి టి. రాఘవాచారి బి. ఏ. వి. ఎల్ గారు రామదాసుపాత్రను ధరింతురు.
కె. వి. రమణారెడ్డి బి. ఏ. వి. ఎల్, కృత్యధర్మి

ఎగ్జూరు పోలీసుకోర్టు

మానవప్రభుత్వము

'కమ్మి'కు-మిక్కిలిన' క. తిక్కన-పాదకులగు ఎ. గుంటూరు వాసుడుగారు, చూళిలో ఉపాధ్యాయులకి, ఎ. బాలసుందరవాడగారుగారు ఎగ్జూరు పోలీసుకోర్టునందు ప్రధానవాదనీయోత్తేటుగారి ఎడలు నేటిదినము, త్రితి-మిక్కిలిన క. తిక్కన-పాదకులగు విజయదొంపామిగారివైనను, క. ఎ. తిక్కన-పాదకుల కెట్టియూరువైనను మానవప్రభుత్వము దాఖలుచేసిరి. కరనాదర్శనము అను పుస్తకమును త్రియమిక్కిలినపతిక స:పాదకులు తన కుతీకయందు విమ్మించుచు వచ్చుటకుతీరియ నవమానించుచు కొన్ని వాక్యములను (వాచిరి. ఈవాక్యములు కమ్మికులకు తియలట అగోరము కలగజేయుచున్నాయో కాతికభేదములకు పురికొల్పుచున్నవనియు వాదించుటచేను. మాజీప్రీటుగారు కేసును అంగీకరించి పార్టీకి జోటికపంతు మే 75 తేది విచారణ జరపుటకు అంగీకరించిరి.

అసిస్టెంటుఇంజనీరు ను రాష్ట్రీయోద్యోగులు కానేరరు
తిక్కనవాక్యము: ఏప్రిల్ 27:- పాదకులగుచులగాను, పురపాలక సంఘము తొన అప్రెంటిస్ ఇంజనీరుగా నున్న వారి ఉద్యోగములను రాష్ట్రీయోద్యోగములుగా గమనించుటకు మరలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. (ఆంధ్ర)

ఇటలీలోజూదగాండ్రు

దొంగతనముగ విన్యసించి (వనరించుట) ప్రభుత్వనిబంధనలతోనై ప్రభుత్వనిబంధితదేశములందు/కప్పు ఇతరచోట్ల ఇతరదేశములకు జూదమాడగాదని ప్రకటించిరి

అవిసీనియాయువరాజు

తెలుగులంతా నున్న పుణ్యక్షేత్రములను నేలించుటకు వయనమామెను.

కరాచీనుడి మొన్న బుధవారమునాడు యన్. యన్. టంగీస్థాన్ అను యోడ 702 యూరియలతో కెడ్డావ జయము చేరెను. (ఆంధ్ర)

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పకపనిచేయును. వెలకన్న పోష్టభుక్తు లధికమగునగాన ఇతరయందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము. అమ్మతాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

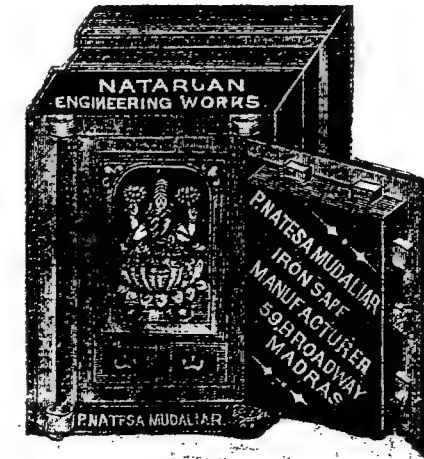
మేహారి
చున్నటు వంటి సవా మేహవాగ్యధులను నిర్మూలించుటలో ఆమోఘమైనది.
వెల బుడ్డి 1-కి రు. 2-8-0.

వసంతకుసుమాకరము
మఘమేహము మున్నగు మూత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీలనబాధించు శ్వేతప్రదరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖండించి నరములకే క్రిని వృద్ధిచేయునట్టి సుప్రసిద్ధమైన ఔషధరాజము. 20 మోతాదులకల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 5-0-0

భృంగామలకతైలము
వేసవికాలములో ఎండబాధ తెలియకుండ చేయును. ప్రకలకరోగములను, శ్వేత్రోగములను నివారించును. 6 ఔస్సులబుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-4-0
అన్ని ఔషధములకు ప్యాకింగుపోష్టభుక్తు ప్రత్యేకము.
ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామకృష్ణ ప్రొప్రైటరు, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ,

క్రొత్తనాటకము! **రాజకళింగగంగు** మంచినవలలు!
ఆంధ్రదేశ రాజచంద్రుడగు కళింగగంగు చరిత్రము!
ఆంధ్రదేశ కవచంద్రుడగు వేములవాడ భీమకవిప్రభావము!
తెలుపునాటకరాజము. వెల 0-10-0 అణాలు. చందాదారులకు 0-8-0
డికెక్టరునవలలు. సాంఘికనవలలు.
(1) పరిమళ 1-0-0 (3) నీరద 0-12-0
(2) సాధన 0-12-0 (4) ఆరణ్యిక 0-12-0
(5) రజని (బంకిమచంద్రుని నవల) రు 1-0-0
క్రొత్తకృతులగు } ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథనిలయము, కాకినాడ.
సిద్ధమై.

న ర న ము దృ థ మై న ది న మ్మ క మై న ది.
యిప్పటిమో స్వప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.
పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువాడు,
(ప్రాప్రైటరు, నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఎస్. అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
సుబ్బరాయప్పిల్లి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు.
మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారు చేసి యివ్వబడును.
ఈ త్రవములు ప్రాసెస్ బయలు ప్రాయబడును.

శాసనాశ్రయ, వసులలబుద్ధి, మున్నె శాసనాశ్రయ
 వీడ్కోలును దోహపు-జి శేషమకన్నెన్ను నున్నట్లు కొందఱు
 సమాప్తరహితము గాచిరి. కాకలూ యితఱు, యిదిగఱు
 అలహాబాదు ఫిపు జస్టిసు గానున్న వీ
 గ్రీముపుదు మియ్యగారు, కాన్పూరు నుండి
 వర తామసుస్మితుగారు, డా॥ జి. ఎస్. చక్రవర్తిగారు, ఎస్.
 ఎ. నరకగారు గలరు. (ఆ. ప్రె.)

నెల్లూరు మండల మహాసభ

ఉపన్యాసములు

మహాత్ముని సందేశము

కల్పారు మఃదలనభిగాంక్షితి తీర్థానమఃను ఇదివరకు
ఈ ప్రక్రియ ప్రాప్తింపదలసిని తుదిగునను ఆహ్వానంపు నభా
భక్తులకు యోగ్యునియగు స్త్రీపతిగా మాంశరీతములు:

శ్రీయశస్తిశ్చైత్యున రామకృష్ణయ్య గారు కనిగిరిలోని శివ
లింగం, ఆనందస్వామిస్వామిలకు తమ ఉపాధ్యక్షులనుండి తుండుగ
దేశమును మహాసభ ఉద్ధరించుగూర్చి తెలిపి యిప్పటి శుభాచరిత
మును క్లుప్తముగ చెల్లించిరి. మరియు నెట్లనుడిచిరి : “ స్వ
రాజ్యపాలన రాజద్రోహమెన్నటికి కానేరదను నూత్రమును కల
కలై నైకార్థ స్వాధ్యాయార్థి స్థైర్యవంతు 1807 సంవత్స
రవృత్తినించె. దేశము మహాసభ చుట్టు నూత్రమును కాగ
పూరు కాంగ్రెసులో భాగ్యులచే మితవాదులతో కొంత సుద
దిగ అంగ జేసెను. కాని, యాత్రీ రాష్ట్రమును సంతు
ల్యము చేసెను. తన మిత్రము లేదు. మహాసభ
మన జన్మభూమి అను స్వాతంత్ర్యముగూర్చి పాటుపడుచు
న్నాము. స్వాతంత్ర్యమునుండి ప్రజల ప్రాణములైన
అర్పించుటకు సిద్ధముగ నుండెను.” వివరములు 1807 సంవత్సర
వెనుకయు, మద్యపాననిషేధమునకు పాటుపడుదనియు జాతీయ
విద్యాలయములను పంచాయతీలను స్థాపింపుదనియు వాచ్చు
రించెను. విజయ నగరము చట్టములందలి కరిపాలనావిధాన
ముగూర్చి తెలిపి, ద్వంద్వపథకవిధానము విధిమైకట్లు స్ప
ష్టపరచెను. హిందూ మతమును స్పష్టముగా తెలి
గూర్చియు, ఆ స్పృహ తానివారణముగూర్చియు,
నొక్కిరియొనెడిది.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీయుర బులును సాంబమూర్తిగాడు (కాకినాడ) లిమ
అభ్యుదయవ్యాసమనల దిట్లు చెలిసిరి:— అధుఁకప్రపంచమునది
దు మహాత్మాగాంధీగారు కిర్యయొకలతోనెల్ల నుత్తముగా
ఁజూపుచున్నాను. ప్రపంచకాంతి కావించుటకు అతఁడే మోక్షము
చేయుచున్న అర్చిబలమే ప్రధానము. కిర్యమనగ్రాహ్యుని
సంస్థాపించుట అతఁడచేరితెలి అహింసామార్గమువలననే సాధ్యమ
గును. కనకమునకు న్యకాభ్యుదయ వచ్చినచో పదికేటమురాజుకొలు
స్వార్థక్రైస్తవముగాక అభ్యుత్థిక్రైస్తవరాజ్యము గానూడ నుండుటె
నని మహాత్ముడు కోరుచుండెననియు, అది రాజకీయస్వా
ర్థక్రైస్తవములేనది ప్రాపింపదయను చెలితెను.

అహింస, సత్యాగ్రహమాగ్రములను భారతీయజనమునకు గాని గాని చిరనియమము, అందులకు శాస్త్రమునకు సర్వకార్యపతాకసంరంభము, గురుకావ్యానుసత్యాగ్రహమారే ప్రబలనిదేశ్యసములనియమమును జేసెను. తత్తరమున సరభగీనులను అకాలింజయబోయిండు బ్రిటిషుగుడ్డకమును దౌర్జన్యరాహిత్యముగ నుండి అత్మనిగమానమునెల్లజేయవచ్చును. దక్షిణమున బైకములలో అభివానియుల బహిరంగమార్గములలోనికి తమను రానియకుండుదురాచారమును ప్రతిఘటించుటకై పోలీసుదండయములకు సహించి గూఢ దౌర్జన్యరాహిత్యము సన్నాదు. వీరకు అజనకు యుక్తనని తోచినచిని ముందు జరుగకలసిన కార్యక్రమమును వెలిపి, అహింసాపద్ధతులై స్వీకృత్య ప్రకటనము సత్వరముగ జేయు శిశ్యాశక్తికమని నడిచిరి. అందులకు సమర్థులగునట్లు శిక్షణ యొసగుటకే కాకినాడలో విధింపబడిన నిగ్గాణకార్యక్రమముపయోగపడును. కాని స్వీకృత్యముతే విదినికార్యకార్యక్రమము పూర్తిగా కొనసాగునలకము యని సంకేపించుచుండిరి.

మహాత్ముని సందేశము

అంతన ఈజాక్యము జెప్పమండగా మహర్షి గాంధీ
గావ్ధునింటి ఆహ్వానము, తార్యవ్య గారి ఈగ్రువకుండే
కన్న చేరినది.

“వీరిమిత్రులు! నవ జయత్రయముగా జయగవలెనని కోరుచున్నాను. కద్దను, అస్పృశ్యుల నివారణము, హిందూ మహమ్మదీయులైత్రి, యీ మూడిటియొకటి క్రమత మెల్లరవ్వ ప్పై శ్రద్ధకలిపవలసియొచ్చును. ఈ సంజక్షమును భూతమే నేను మీకు దెలుపుగలను.

(సం) మూ. ౪. గాంధీ.

బోల్లివి కు కుట్ర కేసు

మద్యాయిలు కమ్యూనిస్టులనుండి ధనమును
పుచ్చుకొనుచుండిరా?

కర్నూలు కేగారు, యజువు చేయజాల ననుట

కామ్యూరు ఏప్రిల్ 28:—బోర్ని వెళ్ళి ట్యూట్ కేసునకు కర్నూలు కే గా రిడిమిషను తన సాక్ష్యమును ముగించెను. మూడు తర్జీములకు పూర్వము, “జేయిల్ హౌస్” పత్రికలో ధన సహాయముగా, రమ్యమైన కమ్యూనికేషనులచే బాల్స్ లాన్సుబరీ గారు 75 వేల గవరనుల పుచ్చుకొనినది, తనకు తక్షణపకము గలదని అతడు నుడివెను. మూర్త్యులను నలగింప ప్రకారము, ముఖ్యపరిశోధనాగారికిని తరస్థితముత్యర ప్రత్యక్షతరముల బరిగినదియు లేనిదియు తనకు తెలియదనియు, కాని బారికపురు కలకత్తాయందు బిరినోకరు కలిసికొనుటను బాధించుచున్నది సాక్షిమండితెను. ఏమొకందస్థులందు బాధించుచును ఒకరితోకరిని గలిపిగొనినట్లు దనకు తెలిసినదియు, కొన్ని పెన్నీ కలం కారణములచే కోర్టులో వెలుగులవని సాక్షి నుడివెను.

ఈ క్షేత్రమును సాగు చేయునీ కాల ముఖ్యమయినది
అందుచే నా తన సర్వస్వమునుండి భద్రముగా నుండునట్లు
తీరనియ్యి అందుకొరకు గాను గత మే నెలమున కారన సర్వస్వమును
ననియ్యి సాక్షిగ జేసెను. ఈ క్షేత్రము దొంగలబడిన ఏడుగురు
మాధ్యమిలకును గలసి మొత్తమునుగా 8850 మదనము జేతనని
తనకు జాలి నెమియ్యి చుట్టుము 800 మదనముల పతనము చేసి గాని
అది వారి అంజియ్యునదేనని తనకు భిక్షాముని సాక్షి జేసి
సెను.

కాసుపరీక్ష

కాన్పు, ఏప్రిల్ 25:—ఈదినమున, ఎన్. ఎ.డాంజీ, నర్సిరామ శుభ్రాద్ధ తరపు వ్యాజ్యపరాదికలు క వి. కే. క. మాజీ వ్యాగాదు క్రమశ్చ సాక్షియను కే గారిని (కా ను-శీత. జేయ గాని ట్టు దెలి పె ను డాంజీ గారు, ముద్దాయియగు ఉన్నానీగారి నొకతూ) కలిసికొని ననియు, నర్సిరామ శుభ్రాద్ధ అనేకవర్తాయముల గలిసికొనినని యు వావ దెలియకచ్చెను. కాని ఈవిషయము అవసరమగు ప్రాసీక్యూటరు వ్యాజ్యపరాది యొంటుచేత వాచిన అము దోసా ర్థపరాధత్రయన జేర్చలేదు. కమ్యూనిటీవలము అంగ్ల కార్యకప త్తముతో కలవబడలేదు. అందుల కిదివరకు క్రయత్నింప గా వానిని నిరాకరించిరి. కమ్యూనిటీ ఇంటర్వ్యూనములకు తమల లమును, దిశింపు సామాజ్యమునై, అందు ముఖ్యముగా భారత దేశమునై నువయోగించుచున్నాను. ప్రపంచములో కల్ల బ్రటి షు సామాజ్యము అత్యధికమైందను విషయమున, భారతదేశము నెదుర్కుటవలన సెక్యులర్ రహితయోగ మొందునను నవ్యకమును ఇందుకు కావ నములు. క మ్యూనిటీ స్ట్రీ, ఇంటర్వ్యూ నమునారు గావించిన ప్ర చురణముల వలన నీ యభి ప్రాయమునాకు గలిగెను. ఈవిషయము బెర్లినులో ఎం. ఎన్. రాయగారి పత్రికవలనను, యూరపులోను ఇతర దేశములలోను సంగ్రహము గమ్యాన్వితదీకలవలనను ఈ విషయము దెలిసినం ముద్దాయిల కి విజయముగా ఎరిగి సా జ్యముపై నో దెలుపుటకు. ఈ వాదిక గకపోయినను, కమ్యూనిటీ వంత్వప్ర కరచగు ప్రాసీక్యూటరు సాక్ష్యము తనదొద్దలేదని సాక్షి అంగిక రించెను. కోర్టులోని ముద్దాయిలలో నొకరు కమ్యూనిటీ ఇంటర్వ్యూ నమునంది రిచ్చెను. ముద్దాయిలుకు డాంజీగారు బాదే గాయి గారిను ది భగము నందుకు నుచుండినయే మనకు దెలిసెననియు కాని ఈవిషయములు ఋజువుజేయుటకు నసము సాక్షి కునెను. తనచాల కర్నలు కే గారు కోరించెను, “అవిషయముల కోర్టు వాడయెనుట కాస్త్రువు గీకొందువో, దీని ఋజువుజేయుటకు ను మంచి ఆధారములు గలవు” అని యనె. (అ. పై,

ఈ సందేశము మహర్షి స్వదినాని పోతుకూరు
పెన్నిలలో వ్రాయబడినది.

ఈ సందేశమును అభ్యర్థకుడు భర్త్యుడు చదివినపిమ్మి,
తర్జుమాజేసిక. స. తో వ. పూర్వముగా నభిచారిల్లరు సందేశ
మును నిలి.

పిదప అభ్యుదయము, కర్మముగదానీ, స్వరాజ్యప్రాప్తి ముఖ్యమైనది. ఇప్పుడు నిర్మాణమునకు ప్రాముఖ్యము నొసంగి అవశ్యకతను దెలిపెను. ఈ సందర్భమునకు ముఖ్యముగా దీని సేవనకు వలెనగాని, స్వరాజ్యప్రాప్తి ముందుగా జేయవలసిన అన్ని కృత్యమునూడ ముఖ్యముగా లోలగివలెనని తెలిపెను.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ ఏప్రిలు నెల 28-వ తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనండి వర్షము	ఏప్రిల్-1-వ తేదీనండి వాడూసావర్షము
గోపాలపురం	83.1	79.5	...	0.15	44.96
కోదాపురం	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణము	94.5	82.5	...	0	37.09
కాకినాడ	102.1	81.8	...	0	39.69
మచిలీపట్టణము	99.5	77.6	...	0	41.59
గుంటూరు	...	...	...	...	...
కర్నూలు	107.8	86.4	...	0.04	26.01
బళ్లారి	107.3	81.8	...	1.18	20.51
అనంతపురం	...	...	...	...	...
కడప	108.2	97.3	...	0.09	31.28
నెల్లూరు	104.9	78.6	...	0	37.93
మృగాన	95.1	78.9	...	0	50.74
కడపూరు	93.1	81.0	...	0	52.94
తెలూరు	...	...	...	...	...
సేలము	104.0	81.1	...	1.66	39.80
కోయంబతూరు	109.9	5.8	...	2.66	22.29
తిరుమనాపల్లి	104.5	80.5	...	1.52	38.18
నాగపట్టణము	92.1	80.5	...	1.20	54.98
పుదుకోటి	...	...	...	...	...
మధుర	100.4	78.3	...	1.22	33.68
పాంబన్	94.6	80.7	...	0.50	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	1.47	28.34
తిరువేంగడము	88.3	79.8	...	3.78	64.51
కొచ్చిన్	92.0	80.7	0.12	6.57	114.51
కాలికట్ట	95.2	80.6	...	3.49	117.16
మంగళూరు	95.0	81.6	...	0.72	125.68
బెంగళూరు	...	...	...	...	25.87
హాస్సన్	...	...	...	...	...
మేర్ కార	84.2	55.4	...	2.78	125.46
రైచూరు	...	...	...	...	...
హైదరాబాద్	...	...	...	...	...
కార్వార్	...	...	...	...	...
తర్నగిరి	...	...	...	...	...
బొంబాయి	...	...	...	...	...
బోలాపూరు	...	...	...	...	...
కొడైకనూర్	74.5	55.4	...	2.21	62.18
ఉదకమండలము	...	...	...	...	...

సర్కారులు:— ఆకాశము కొంచెము మేఘావృతంబై
యున్నది. పగటివేడిమి 3 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖ
పట్నములో రాత్రివేడిమి 2.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కణ్:— ఆకసుము నిర్మలముగ నున్నది. ఆర్ద్రగ్ర
తక్కువ. పగటివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రి
వేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—అక సము పలలుని మేఘములతో గూ
మకొన్నది. నెల్లూరులో పకటివడిమి ఎక్కువ. కడలూరులో
1/2 డిగ్రీల తక్కువ.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాజ్య,

పాతావరణకా ప్రబంధం.

రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

పాలకొండటి నూర్యక కాశరావుగారు రాజమండ్రినుండి యిట్లు రచింపార నంది:— రాజమండ్రి తాలూకాలో మండ్రుగా తెలుపబడే కాంగ్రసు ఎన్నికలు ఇక్కడు జరుపబడుచున్నవి. ఇది చాల అశ్యాంఘముగ, కనువిరుద్ధముగను ఉన్నది. ఈవిషయమును రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రసు సభ్యులకును, కాంగ్రసు సంఘమునకు, జిల్లా, రాష్ట్రీయ కాంగ్రసు సంఘములకు తెలుపబడినది. కార్యదర్శులు సంబంధి యిది తెదరా!

విదేశవార్తలు

జర్మనులపదాదులవమస్య

రానున్న చిక్కులు

ప్రెంచివారి భయము

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—రాత్రి 10/5 నిమిషము నివేదికమును నుండినట్లు కావలసినంత అవకాశము గలగుచున్నదని ప్యారిసునుండి ప్రేక్షకులచేత విలేజ్ లో తెలుపుచున్నాడు. అసలు అధికనిపుణుల విధానములో జర్మను ఇనుపదారుల ఏర్పాటులే ముఖ్యమైన విషయము. నిపుణుల ఇనుపదారి ఏర్పాటులకు జర్మను లంగీకరింపక పోయిన ఏమియుగనో? జర్మను లేవీర్పాటుల నంగీకరించునట్టి లేనిది. యుగంకములైన అధికారియైన యాది. రిచిస్ట్రాను సమగ్ర గావలెను. ఆయా రాష్ట్రప్రభుత్వములవారి లంగీకరింపవలెను. విశేషములు అధికారమునకు తానై క్రయములకుంపెనీ పరమగ జర్మన్ ఇనుపదారులను స్వాధీను చేయుటకు ఇంతవరకు జర్మను ప్రోత్సహించారనుటవారి నమ్మకమునైన కాననమును రిచిస్ట్రాను కథావారిలోగలవలెను. క్రొత్త రిచిస్ట్రానుకథావారి కారణమున జేసినదా? జాతీయవాదులు, ముఖ్యము, బహేయ (ప్రజాపక్షము) వారిని ఇరులకు క్రొత్తముగ కమ్యూనిస్టులును తెలియజేసినది. ఇది కష్టము. కష్టము. మరొకటి రాష్ట్రములవారుగా దీనికి ప్రతికూలముగ నుండరా తెలియుచున్నది. ప్రతిష్టంభనము జూపుచున్నాడు. ఫిబ్రవరిలో బహేయ ఇనుపదారులు పూర్తిగ క్షయమై పక్కన రిచిస్ట్రానుకు వసలేదు. రిచిస్ట్రానువారి ఉత్తేజమునకు బహేయ, లిబిరేటులు విధానము నీవయమై అంగీకరించునా? ప్రెంచివారు అనుకో నున్న ప్రయత్నములో ఇది ఒకటి. ఇటీవలము రానున్నది ప్రెంచివారి భయమునున్నది.

అధికనిపుణుల నివేదికము

బ్రిటిషువారి అంగీకారము

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—నిపుణుల ఏర్పాటుల నంగీకరించుచు బ్రిటిషువారి రిచిస్ట్రాను క్రమము జర్మనువారి విచారణసంఘమువారికి ప్యాసింగ్ లో నొందజేసిరి. దొమనియను ప్రభుత్వముల వారిలో అలాగింపుటనే రాష్ట్రముగ్గాలుగా లెక్క అలగవలెనని ప్రభుత్వము నీయవలసి వచ్చెను. పోయంకరుగారిలో మాట్లాడుటకు డౌన్, హైమన్ ముఖ్యము సోమవారమునాడు ప్యాసింగ్ బహుమతినిచ్చెను. వచ్చేవారమున లండన్లో రాంకే బిగ్గింగ్ గారిలో మాట్లాడెను.

బెల్జియనుల తీర్మానము

బ్రుసెల్స్, ఏప్రిల్ 25:—నవ్వపరవార సమస్యను పూర్తిగ సాధ్యమగుటకు పరిష్కారముచేయు నుద్దేశ్యముతో అధిక నిపుణుల విధానము నంగీకరించెదమని డ్యూనిస్, హైమన్ గారు నవ్వపరవార విచారణసంఘమువారికి ఉత్తరము మూలముగ తెలియజేసిరి. మిగిలినది ప్రభుత్వము వారిదగును అంగీకరించి నిపుణుల ఏర్పాటులను అనుమతియుటకు నవ్వపరవార విచారణసంఘమువారు యెటువలె ఏర్పాటులను చేయగలరన్నామనిరి.

చీనా ఓడదొంగలు

పోగయోడలను దోచుకొనుట

బ్రిటిషు ఓడలను కాపాడుట

లండన్, ఏప్రిల్ 25 రాత్రి 10/30:—ప్రేక్షకులచేత విలేజ్ లో హాంకంగునుండి ఓట్లు తెలుపుచున్నాడు. చీనా ఓడదొంగలు ఇంకను దోచుకొనుటకు సాగించుచున్నారని. కాని మరల బ్రిటిషు ఓడలు వీరిపాలబడలేదు. హాంకంగు ప్రభుత్వమువారు ఓడదొంగలను బట్టికొనుటకు వారును ప్రతేకముగా పలా గాయుచున్నాడు. కర్తవ్యము ఈలోపుగ బ్రిటిషు ఓడల ఫిరంగులతో గొంపోవుచున్నది. వాటివల్ల నాకావరమునాటి ఇది రిప్రీకరముగ నున్నది. కిగి కాపాలా రమకు ఏర్పాటు చేయవలెనని ముఖ్యమంత్రి వారికి నాకావరమువారు తెలియచుచున్నాడు.

తురుష్క-అధికపరిస్థితుల పరిశీలన

అంగోరోవారి చర్య

కాక్ స్టాంబుల్ నోటిసు, ఏప్రిల్ 25:—ఇకనండి లెవె, ముఖ్యకాఖలవారును, స్టాంబుల్, అల్బానీ (మల్టానా) తట్టుపరిశీలనైన తర్వాత విధించుకాఖలవారును అంగోరా ప్రభుత్వమువారి ఉత్తేజమును శిశువహించి ప్రవర్తింపవలెను.

ప్రభుత్వమువారి యుద్ధేజము

ఇది వరకే ప్రతేకము లోలియా లో ఆదాయమును నమూనా చేయు పని అంతయు అంగోరావారి అధికారముతోడనే జరుగుచున్నది. ఇప్పుడు జేయబడిన తీర్మానము కాక్ స్టాంబుల్ నోటిసు ఆ మట్టు ప్రకటించారే గలది. అట్లే మను ఋణము నె: బెట్టుటకు ఇది ప్రభుత్వసాధన మనుచున్నది. లానేను ఒకంబడిలో అట్లోవాక్ ఋణమును గూర్చి ఏమి చేయవలసింది జెప్పక వదిలిబెట్టిరి. ఫ్రాన్సును వాయిమిగొన్న వారును ప్రభుత్వమువారును ఒకరితోనొకరు ఒకంబడి జేసికొని కల్పించుచున్న యుద్ధము. ఈ ఋణమును స్వయంగా ముస్లిం అధికారులనే నియమించెదరు. క్రైస్తవులను లను తోలెడివారు.

వైమానిక పంచెము

ప్రెంచి ప్రయత్నములు

మెక్లారక్ ను వైమానికునిలో పంచెము

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—రాత్రి 4/30. లోకయోనలేటుకు ప్రెంచి ప్రయత్నము ప్రయత్నించుచున్నాడు. మెక్లారక్ గారి కలిసి కొనెదరెను. ప్రెంచి ప్రయత్నము పేరే జోయి. వీరి ప్రయత్నము ప్రెంచి వైమానికాధికారులు అంగీకరించిరి. అభిరుచియనుచుకు ఈవిషయమై ఏమియులేదు. మెక్లారక్ గారు బోయి దానే లోకయోనలేటుకు పోయెదరు. ఎక్కడను అగ్గిలోయిసి గారు 11 గంటలలో 1250 మైళ్లు ఒక్కోసారి పయనమొనర్చిరి. ఇకను చాలనేర్పరి, మొదటి లోబాన బుఖారెట్టేరెను. నేను ఏప్రిల్ బయలుదేరును. అచటనుండి బగ్దాదు, బల్దాబాన్, కరాచీ, అలవాబాదు, రంగూక్, నెయిక్, హనోయి, హంగుకాంగు, మొగ్, ఫికింగు, సియోల, లోకయోనలేటును. యుద్ధసమయమున కెక్లారక్ ముఖ్య బౌండరు. పోయన సువర్ణమును టూనిసునుండి ప్యాసింగుకు పయనమొనర్చిరి. ఎచటను అగ్గి నే పయనమొనర్చిరి.

ఇందోయూరపియనుతంత్రి వార్తలు

జర్మనీలో రాయబారములు

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—అంతర్జాతీయ వ్యాపారమునకు తంత్రివార్తల సరాసరి బోవుటకు జర్మనీలో రాయబారములు జరుగుచున్నది. 1954 సంవత్సరమునకు ఈ ఏర్పాటు అయి లోనుండును, వీని తంత్రివార్తలను రిప్రీకరముగ నెంపుచున్నాడు. వ్యాపారము చక్కగనే జరుగుచున్నది.

దచ్చి విమానము కనబడకుండుట

హేబు, ఏప్రిల్ 25:—ఇంగ్లండునుండి హాంకంగుకు ఒక హాంకంగువిమానము బయలుదేరెను. ఇందులో ఇద్దరు దచ్చి ప్రయాణికులున్నారు. విమానమేమైదో కనిపించుటలేదు. ఎందరు వెదికినను దొరుకుటలేదు. వైమానికుని, ప్రయాణికులను ఒలికియడగ వెదికి ఓర్చుటకు మార్గ మెద్దియు గానంబుట లేదు.

అప్పు నిసానులో సోవియటు మంత్రి

మాస్కో, ఏప్రిల్ 25:—ఎ. స్టాల్కూగారు కాబోయిలో సోవియటు మంత్రిగ నియమింపబడెను.

జపాను వలస

అభ్యుత్థులైన కూలిజిగారి చర్య

వాషింగ్టన్, ఏప్రిల్ 25:—జపానువారు యునైటెడ్ స్టేట్సుకు వలసరాగాడె దను వారలను కృత్రిమములను జపానీయులకు కొరము రాకుండుగను జేయుటకు అభ్యుత్థులైన కూలిజిగారు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

క్రొత్త పరిపుష్టము

జెయిలుసభవారి తీర్మానము

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—జిగుమతి చేయబడిన సీసము పాదరక్షలు, మిఠాయి మోటారుబండ్లు మున్నగువాటిమీద కంక్షక కుంకములను విధించుటకు బిల్ ప్రేక్షకుల ఆధికమంత్రి కల్పించితిని అధిక ప్రమాణము ప్రతేకబెట్టుచు తెలియజేసెను. తేయావమీద పన్నును సొను 1 కి మూడు పెన్నెలకు తగ్గించిరి.

క్రొత్త పన్నులు

డబ్లిన్, ఏప్రిల్ 25:—కంక్షవారి, కోకో, కబ్బులు క్రొత్త పన్నులమీదను క్రొత్త పన్నులను విధించిరి.

జర్మన్ రహస్య సంఘములు

రాయబారుల కోర్కెలు

బెర్లిన్, ఏప్రిల్ 25:—జెర్మనియన్ సభి ఒకంబడి కథ జర్మనీలో రహస్య సంఘములు పనిచేయుట విరుద్ధముగను: గాన రాజీనామము నాపుచేయుదని మిగిలినది రాజావారులు అందరును కలిసి జర్మనీని గోరిరి. ఈ సంఘములు అగ్రమున ప్రయత్నములు భంగకర ముచున్నాడు.

న్యూఢ ప్రుడ్లండు కాననసభ నత్రివేయుట

నెట్టువాన్స్, ఏప్రిల్ 25:—కాననసభ నత్రివేసితి మని కథావామాత్యము తెలియజేసెను. ఒక నెలలో మరల ఎన్నికలు జరుగుననుకొనుచున్నాడు.

రషియా విప్లవకారులు

ప్రాచ్యదేశ ప్రచలనము

రిగా ఏప్రిల్ 25:—ప్రాచ్యదేశ విప్లవ ఉద్యమమును గూర్చి ట్రాట్స్కీ, క్లార జెట్కీన్, ర్యాడెట్ గారులు మాస్కో ప్రాచ్య విప్లవకారుల వార్షికోత్సవ సందర్భమున మాట్లాడిరి. ఈయంద్యమ వ్యాపకమునకు కల్పవిద్యాలయమువారు సంపూర్ణమగు ఉత్సాహముతో అగ్రము విడిగి మీదబడినను వెనుదిరిగి ప్రచారమునకు నేయ మందిని చేదోడుగ నిచ్చెదమని అభయ మొనగిరి. తురుష్క జాతీయవాదులకంటె రాంకే మగ్గి నాల్గువారు ఎక్కువ అభివృద్ధి కలిగియున్న ప్రాట్స్కీగారు నడిచిరి.

ఆంగ్లో-సోవియటు సభ

పెద్ద మొత్తము ఋణము గావలెను

లండన్, ఏప్రిల్ 25:—ఆంగ్లో రషియా రక్షణ సభివృద్ధి చేయుటకును, యుద్ధమునకు పూర్వము రషియాను లీజుకలసిన అప్పులను దీర్చుటకును గొప్ప మొత్తము రషియాకు అప్పుగ నీజుకలసెయియు ఇచ్చిరి. ఈ రెండువర్గములముల కుమ్మరులు గుటకు వీలగుననియు లేంపో సాగదనియు రాకొవిన్స్కీగారి ప్రతికలందు ప్రకటించిరి. ఈ గొప్ప మొత్తము ఇంగ్లండులోనే ఖచ్చితముచుండును. అర్థము అప్పుచే రయాయజేసితిమి. సిద్ధముగ నుండినారము. బ్రిటిషు బ్యాంకులము గోరిన వరకులలో కొన్నిటిని రషియాను ఎన్నటికిని అంగీకరించరని. ఇటీవల బ్రిటిషు బ్యాంకులము ప్రకటించిన ప్రకటనము అంగీకరించ బడదనియు వీరి రషియా రాజీయములలో ప్రయోజనము గలిగించుకొనుటకు ఉద్దేశమున్నదనియు తెలియజేసిరి. అన్నిపాత వాక్కువారులకు వేము జేయును. ఏవో లోభకరముగ కావలసి ననో వారి కవులు కచ్చెమనిరి.

సోకాని ర్యాటా లెగపు

వై సుదర్శనము పనిచాడ సంఘమువారిందరును రమకరము మధ్యరత్నలద్వారా పరిష్కారము జేసికొనుటకు అంగీకరింపబడె చిక్కులతోడం లోలిపోయెను.

వైమానిక వారు, అనగా మెక్లారక్ ద్రివ్యవారు ఇంకనుకనిలో ప్రవేశించలేదు. ప్రాతవారిని మరల పనిలో జేర్చుకొనలేనని రమకు నిర్ణయమైదని స్వామాభ్యు వైమానిక సంఘము వారు తెలియజేసిరి.

బాఖారాలో 100 మందికి పైగా సోకెడి.

గోదావరి యేజన్సీ - పోలవరం

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఏప్రిల్, 25:-వోడల్ గం దివికా యిలాకా పూర్వము ల్లింగాచలములో 23-4 24 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు...

బెజవాడ కమ్యూనికేషన్ వసతిగృహము

బెజవాడలో నిర్మించుచున్న కమ్యూనికేషన్ వసతిగృహమును చూడ లాసంగికి యాదానంద నందరాచారిగారు...

- (1) నుంకొళ్ళి బస్సులు ప్రయాణము గండిగుంట 50
(2) బెజవాడ బస్సులు ప్రయాణము 1000
(3) యార్లగడ్డ బస్సులు ప్రయాణము 500
(4) గోదావరి కేసులకు వసతిగృహము 1000
(5) గోదావరి కేసులకు వసతిగృహము 500
(6) గోదావరి కేసులకు వసతిగృహము 500
(7) బెజవాడ బస్సులు ప్రయాణము 500
(8) కతుంబాక బస్సులు ప్రయాణము 500
(9) పరిటాల బస్సులు ప్రయాణము 500
(10) కూమర బస్సులు ప్రయాణము 500

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యా పరిషత్తు వేళము

ఈ విషయమును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యా పరిషత్తు వేళము 25.5.1924 తేదీ తదితరములను 5-80 సంవత్సరముల కాలాల్లో...

- (1) కమ్యూనికేషన్ యొక్క విషయము.
(2) 5-2-22 తేదీని బట్టి కమ్యూనికేషన్ విషయము
(3) పరిటాల యొక్క విషయము
(4) 1-5-1919 నుండి 50-5-1922 వరకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్
(5) గోదావరి కేసులకు వసతిగృహము
(6) ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యా పరిషత్తు వేళము

శుభవార్త

కర్నూరు "రామదేవుని కట్టెలను నింపుకమును" పుస్తకమును పంపించిన వర్తమానము, కట్టెలను పంపించిన వర్తమానము, వర్తమానము...

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-8-0

రక్తపితృదనములు, బంధురేచనములు, జగదలికేచనములు, అక్షిణ్యరేచనములు, నీటినిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును...

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

సభ్యులకు విజ్ఞాపనము

ఈవిషయమే, 1924-24 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో, శ్రీనివాసా పురరాజుగారి కుమారులు, వెంకట్రామయ్యపూర్వరాధ, బహద్దరువారి...

కొందరు మిత్రులు, రాజావారిని, అధ్యక్షుని స్థానమునకు నిలుపుమని ప్రోత్సహించినట్లు వ్రాసిరి. వీరిని యేయమాయక మిత్రులలో ప్రోత్సహించియుండవచ్చునని వీరు బోర్డుకు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడినవారగుటచే...

ఒకానొకటిటరు.

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక విషయము ఒకవోటు రు. 2-4-24 తేదీల ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ప్రచురించిన వ్యాపకమును చూపుచున్నది. ఎన్నికల విషయమున అధ్యక్షుల గుణములు వ్యాపకమున వివరించిన మూలాధారము...

సంఘము కమిటీను వీరి చేతులమీదు కృష్ణా నిండినది. సాధిక వ్యవహారములకు విషయమై వీరికిగల అనుభవమునకును దక్షతకును బెజవాడ బాలా రాబోర్డు మునిసిపాలిటీ సాక్ష్యము...

జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంట్ గారు సభ్యులకు కాదు. కర్ణాటక రాజ్యము కార్యవర్గమును, నీతి పరమైనమును వీరి కాధారములై యుండును. క్షేత్ర ప్రభావముగా నుండుకొనక తమ కీడుబడిన యొక్క హక్కును సద్వినియోగము చేయవలయునని జిల్లా బోర్డు మొదలగు వోర్డు కోరుతున్నది.

చెన్నపురి బహుధరలు

ఏప్రిల్ 28-వ తేదీ సోమవారము

- (1) ధాన్యములు
ధనియలు బా 1-కి రు 37-0-0 మొదలు 45-0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు మొదలు, వరకు.
కుసుమ తెనాలి ,, ప 43 గలది రు 18-0-0 14-0-0
నెల్లూరి ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0
డిల్లీ ,, డిటా 45 గలది ,, 16-8-0 17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0
నవ్వులు ,, ,, 24-0-0 26-0-0
(2) వస్త్ర ధాన్యములు
కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 12-0-0 రు 18-4-0
వస్త్రము ,, డిటా ,, 9-8-0 10-4-0
వస్త్రము ,, డిటా ,, 10-12-0 11-0-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0 13-12-0
ఉలవలు రు 164 ,, ,, 7-8-0 8-0-0
(3) నూనె వస్తువులు
నవ్వులు నూనె బా 1-కి రు 1-5-0-0 170-0-0
నెయ్యము 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పు బా 1-కి ,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0 58-0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 128 మిమకా నూనె 128
అనుదము నూనె బా 1-కి రు 155-0-0 157-0-0
(4) చిల్లర వస్తువులు
చామపసుపు బా 1-కి రు 1-5-0-0 170-0-0
కూరపసుపు ,, రు 125-0-0 130-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి రు 70-0-0 98-0-0
గుంటూరుపామకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 45, 50
కాశవాసి పామకట్టు ,, రు 60, 70
బెల్లము బా 1-కి రు 50-0-0 6-0-0
చింతపండు బా 1-కి రు 26-0-0 42-0-0
(5) ఇనుము
పట్టాలు రథం బా 1-కి రు 82-0-0 84-0-0
చవరం ,, 82-0-0 86-0-0
కంచం ,, 81-0-0 87-0-0
(6) లోహములు
వెండి 100 తులంగు రు 78-0-0 81-0-0
బంగారము, తులము 1-కి రు 2-5-6-0 2-5-9-0
కవరము 1-కి 16-4-0
ఇర్రడి బా 1-కి రు 2-5-0-0 805-0-0
రాగి డిటా రు 850-0-0 855-0-0
అస్కా చక్కెర బా 1-కి రు 46-0-0 48-4-0
(7) రంగులు రులిజరైను
అవుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు రు 90-0-0
వోట్ల కృష్ణాడు డిటా

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈమాత్రల సుపయోగించుటవలన కైత్యపు తలనొప్పి, టి తలనొప్పి వెంటనే బోవును. అమృతాంజనము డిఫో బొంబాయి, మద్రాసు

బ్రహ్మచర్యము

పాతకులారా! అన్యదేశీయులారా! స్వదేశభాగినులారా! భారతదేశచరిత్రలకు బ్రాహ్మణోపనిషత్ పురాణేతిహాసములను జదివిచూచిన పూర్వము, మనదేశమెంతయెచ్చదళయందుండెనో ఇప్పుడెంతహిసావ్యయం దున్నదో విదితమగును. ఈయనవతి కెన్ని కారణము లున్నను ముఖ్యకారణము బ్రహ్మచర్యభావమే కాని వేరొండుగానరాదు. పూర్వము మనదేశమందు వగరపట్టణములు తక్కువగా నుండెడివి. అవి సాధారణముగ రాజధానులగుచుండెడివి. గ్రామములే యెక్కువగా నుండెను. ప్రతిగ్రామమువనములనుభ్యసించి సర్వపుష్పఫలాలే తేతమైన మానవునియభ్యుదయ నిశ్చయస్ఫులకారకులవలయుంపుర్రాసామగ్రులతో తనరారుచుండెను. గ్రామస్థులన్ననో—నేటి మనవలె నృమణోదరపరాయణులు అరిషడ్వర్తముచే పరివర్తింపడక సమచేతస్ఫులయు యభ్యుదయనిశ్చయస్ఫులకు సాధనములయిన భౌతికాత్మికవిద్యలను సమముగ నభ్యసించుచు నట్లాచరించుచు ప్రతిస్వక్రియును 'నన్ను ముట్టకు నామాలకాక్షి' యని యుండక, దేశబలమే తనబలమనియ, దేశభివృద్ధియే దనయభివృద్ధియనియు వెలిసి దేశసేవకొరకు దగ్ధాహుతిగ జేసి సంఘవృద్ధికొరకు పాటుపడుచుండెడివాడు.

ఆకాలముల మనుజుని సగటు ఆయువు సూర్యత్యరముల కంటె తక్కువ యుండెడిదిగాదు. ఇప్పుడన్ననో యిరువదియేండ్ల కన్న పెక్కువలేను. ఎంత వ్యత్యాసము!!!

అప్పటివారి ఆయువునుబట్టి సంఘసౌకర్యముకొరకు ద్విజులు వారిజీవనమును నాలుగుభాగములుగ విభజించిరి. మొదటి 25 వత్సరములు కాయక మాంసక భాగి కాత్మికబలములను, రెండవ 25 వత్సరములు సంఘసంఘాభివృద్ధికొరకును, మూడవ 25 సంవత్సరములు కేవలయాత్మికోన్నతికొరకును, అంత్య 25 సంవత్సరములు సర్వవిధసంఘాభివృద్ధికొరకును క్రమముగ బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ, సన్న్యాసాశ్రమములక్రిందవిభజించుచుండెరి. మానవజీవోద్దేశములగు ధర్మార్థ కామ మోక్షముల కివి సాధనములు. స్వర్గమున కివి సోపానములు. గృహస్థాశ్రమమునకు బ్రహ్మచర్యాశ్రమ మెట్లవసరమో యట్లుగనే సన్న్యాసమునకు వానప్రస్థము. ఈయాశ్రమములయొక్క వివిధకార్యములను సంక్షేపముగ మీద నునాహరించితిని. విపులముగ వ్రాయట కిష్టపడితి ప్రసంగాశయముగాదు. ఈయాశ్రమము లన్నిటిలో గృహస్థాశ్రమము ముఖ్యమయినది. దీనివల్లనే తక్కిన యాశ్రమములన్నియు నిలుచును. ఇది లేనియెడ నేయాశ్రమమును నుండజాలదు. దీని కునికపట్టుగ్రామము. ప్రభుత్వవిత్తియాశ్రమములు గ్రామోపవనములయందు వ్యతిరేకమగును. సన్న్యాసప్రజాసేవకుడు. ఆయన సతతము సంఘాభివృద్ధికొరకు ధర్మోపదేశములనుజేయుచు ధైర్యవృత్తిచే తుదాప్తమనవి స్ఫురణచు దేశమందంతటను పరివ్రాజకుడగుచుండును. గృహస్థుల వివిధవత్సరముల ఆయువు వ్యతిరేకమగునె తనకొమరునియందు సంసారభారమునంతనువైచి తాను దేశసేవకులయై స్వార్థత్యాగాదిగణముల నభ్యసించుకొరకు వానప్రస్థాశ్రమమున బ్రవేశించును. ఇప్పు డీయన సర్వవిధసంసారపాశములను ద్రొంచి వనమందు తన జీవనమును గడపును. ధైర్యచర్యయై యాయనజీవనోపాధి. ఇప్పుడీయన యాపాధ్యాపవృత్తిని గూడ జేయును. సంఘమివృద్ధి నీయనకే నియమించెను.

బాలుకు చదువుయాడు రాగాన వానితల్లిదండ్రులు దరి నన్న యుపవనమునకు బోయి యటకున్న యొక యాచార్యుని కొమరునియొకసంసారము, విధిపూర్వకముగ బిలుచును. ఆచార్యుడే దనకర్తవ్యమనిగ్రహించి సంతోషపూర్వకముగ గ్రామమున కేగి టిట్టకుపవనముచరించి కాస్త్రాభ్యయసార్థము తనయొద్దకు (అరణ్యమునకు) దీసికొనిపోవును. ఉపవసయన (ఉప + వసయ) శబ్దమున కిదియే యర్థము. బాలుడచట ప్రకృతిమాతచే బోషింపబడుచు బట్టణగరగ్రామాదుల విషయాకర్షణపాలబడి విషమచేతస్ఫుడుగాక యోగ భ్యాసాధ్యనస్తానములచే కాయక, మానసికభౌతికాత్మికబలములను వృద్ధిజేయుచు అధునపక్షము 25 వత్సరము లఖండబ్రహ్మచర్యము జేయును. ఇంతకు తక్కువ బ్రహ్మచర్యము జేయరాదు. కఠిర మితవయసునకు గాని పరిపక్వమొందదు. ఇప్పుడీయన యధుమ మొక వేదమునయినను బూర్వీకేసి యుండును. తదుపరి మధ్యమోక్షత్రయ బ్రహ్మచర్యముల నాచరించుటకు శక్త్యవకాశములు లేనియెడ గృహస్థాశ్రమమున బ్రవేశించును. ఇప్పుడుండు బాల్యవివాహములు పూర్వముండెడివిగావు. విద్యార్థి స్నాతకుడయినవెంటనే 16 వత్సరములకు తక్కువయూడు లేని బాలికను కాస్త్రవిధివృత్తముగ నెండుకొని వివాహమాడుచుండెడివాడు. నివాహ మయినవెంటనే గర్భాధానసంస్కారముగూడను జరుగు

చుండెడిది. భర్తవలెనే భార్యగూడను వివాహపర్యంత మే శ్రీగురుకులమునందో బ్రహ్మచర్యము సలిపినదే యయియుండెడిది.

పూర్వకాలమున శ్రీలుగూడను వానప్రస్థము సలుపుచుండెడివారు. ఇప్పుడు శ్రీమతి సరళాదేవి పూర్వార్థావ్రకారము వానప్రస్థమున బ్రవేశించు మొత్తయు జ్ఞానునీయును. ఇట్టి వీరమాతలే మన దేశోద్ధారణ కీపును గావలయును. వానప్రస్థమందుండు శ్రీలవ్యారా బాలికలవిద్య యభివృద్ధి నొందుచుండెను.

ఇట్లు శ్రీపురుషులకు విద్యాభివృద్ధి యెవ్వధమైన యాటంకములేక జరుగుచుండెను. అట్టివిద్య కెవ్వధమైన ఖర్చుగాని లేకుండెడిది. ప్రాచీనసమయ విద్యాపద్ధతిప్రకారము రాకొమరుడుగూడను ధైర్యవృత్తి జేసి చదువుకొనవలసినచే. అప్పటి వ్యవస్థలట్టివి. ఇప్పటి వ్యవస్థలను నేనిచ్చుముచ్చటింప నవసరము లేదు. అవి సర్వలోకవిదితములు.

శ్రీపురుషులకు, గృహస్థాశ్రమమున బ్రవేశింపగనే బ్రహ్మచర్యము ముగిసినదా? లేదు. భార్యాధర్మం గృహస్థాశ్రమమందుగూడను బ్రహ్మచర్య మాచరింపవలసినదే. అదియెట్లు? మానవధర్మకాస్త్రమందు గృహస్థాశ్రమ బ్రహ్మచర్యవిధానమిట్లు నియమింపబడినది:

శ్లో॥ ఋతుకాలాభిగామిస్యా త్వదాచరిత సృవా! పర్వవర్జం వ్రజేచ్ఛేనాం తద్యతో రవికామ్యయా॥ ఋతుః స్వాభావికః శ్రీకాం రాత్రయః షాడశః స్మృతాః। చతుర్థి రితరై స్సార్థ మహాభి స్యద్విగర్హితైః। తాసా మాద్యాశ్చత్రస్త్వ నిందితై కాదశీచ యా। త్రయోదశీచ కేషాన్తు ప్రశస్తా దశరాత్రయః॥ నింద్యాస్త్వస్థానుచాన్యాసు శ్రీయోరాత్రయో వర్జయత్। బ్రహ్మచార్యేవ భవతి యత్రత త్రాత్ర మే వ సత్॥

అనగ ఋతుధానము స్వభార్యయందేగాని యితరశ్రీల యందు జేయరాదు. అదియైనను ఋతుకాలమందుగాని తదితరకాలములందును గూడదు. అప్పుడయినను పర్వదినములు త్యాజ్యములు. శ్రీ రజస్వల యయినవిమొదలు పదునారదినములవరకు ఋతుకాల మనబడును. అపదునారు దినములలో మొదటి నాలుగు దినములును పదునొకొండవ పదమూడవ దినములును సంభోగానర్హములు. సంభోగమునకు పగటివేళ సదా వర్జనీయము. కేషించిన పదిరాత్రులు సంభోగమునకు ప్రశస్తములు. నిందింపబడిన ఆరురాత్రులను సంభోగార్హరాత్రులలో ఎనిమిది రాత్రులను పడిచి కేవలము రెండురాత్రులనే ఋతుకాలమునకు సంధానముకొరకు పయోగించునో అట్టివాడు గృహస్థాశ్రమమందున్నను బ్రహ్మచారియే యగును. అనగ బ్రహ్మచారియొక్క లాభములకు పాత్రుడగును.

ఇట్టినియమనిబంధనలచే జనియించుసంతానము తాము గట్టడక తమమాతాపితరుల దుఃఖపెట్టుక నుదృఢగాతురై 'జీవే మతరదిత్యతే' మను వేదమంత్రములను బలియించుచు మానవజీవనానిధియగు నూరు వత్సరములవరకు జీవించుచు దేశసేవకొరకును సాంఘికాన్నత్యముకొరకును తమ జీవనములను ధారపోయుచుండెడివారు.

ఇట్టి విధానములన్నియు వేదవిద్య క్షీణింపగనే మంట గలిగి నేటి ఆయుష్యావస్థలన్నియు నేర్పడినవి. కాని కారణము లేక గాదు. అన్ని కారణములలోను ముఖ్యకారణము వేదవిద్య నశించుటయే. అయినను మహమ్మదీయపథభక్త్యము వరకును బాల్యవివాహము లెచ్చుటగాని లేకుండెను. మహమ్మదీయ రాజ్యమందు అవివాహితయావనశ్రీలను మహమ్మదీయులు బలాత్కారముగ జెరబట్టుట మొదలిడిరి. అదిహిందూ సంఘమున కొక గొప్పయాపద యాయెను. దానిని నివారించుటకు బ్రాహ్మణులుచేసిన పన్నాగము ఇప్పటి యాబాల్యవివాహములు. మహమ్మదీయులయితప్రకారము పరభార్య నంటారాదుగాని అవివాహితశ్రీలెట్టిదాని నైనను స్వీకరింపవచ్చును. కాన బాల్య వివాహములు మహమ్మదీయులు హిందూ సంఘమునెడ జేయునొక గొప్ప యాపదవయము నాపిసేసినవి. ఉత్తరహిందూదేశముండున్న ప్రబలభూమిపద్ధతి గూడ నీ యాపదవయ నాపుటకే యనునట్లు గానించుచున్నది. ఏలనను మహమ్మదీయోపద్రవములచే హిందువులు భీతావహాలై తమశ్రీలను విచ్చలవిడిగ దిడగ నిచ్చెడివారుగాదు. మహమ్మదీయులు గూడను తమశ్రీలను హిందువులు తమవలె నెచ్చట హరితుకో యనుభయముచే ఘోషాపదధి నవలించిరి. ఇట్లొకరికొకరు భయపడి దెచ్చుకొన్న ది ఘోషాపదధిగాని పూర్వమెన్నడు నిదిలేకుండెను. దీని విషయమై యంతోక చిన్నరహస్యము. దక్షిణ హిందూదేశమందీ ఘోషాపదధిలేదు. దీనికి కారణము మహమ్మదీయరాజ్యాం

గముయొక్క యొత్తిడి ముఖ్యముగ నుత్తర హిందూదేశమున నిమిడియుండుటచేతనే యని తోచుచున్నయది.

కాన యిపు డీయపదవయము లేకపోయిన పూర్వార్థావ్రకారములను సాధ్యమయినంతమట్టుకు క్రమక్రమముగ నాచరణలో తెట్టుట సమంజసము. ప్రప్రథమమున విద్యావిధానము బాగుపడవలయును. శ్రీ మహర్షి స్వామీ దయానంద సరస్వతిచే బునరుద్ధరణమునకు దేబడ్డ అర్యసమాజమిప్పుడు శ్రీబురుగ నురుగులముల నుత్తర హిందూదేశముండు తెట్టుచోట్ల నిర్మించి తద్వారా పూర్వపు విద్యా విధానమును తిరిగి స్థాపించుటకు సమకట్టుట కుభవనాచకము. (వీనిమాదిరిని అమెరికాదేశమున రాకీపర్వతములయందు 'కేంపుడిక్సి' యనునవి స్థాపింపబడ్డవి) అట్టివిధానమే హిందూదేశమందెల్ల నెపుడు వ్యాపించునో యపుడే భారతదేశముయొక్క 'అవమృత్యువు' సమన్వయిదును. అట్టినిబంధనలచేగాని బాలగర్భాధానములు గడముట్టు. శ్రీపురుషులకు యుక్తవయసు వచ్చినగాని గర్భాధానముజేయుట మంచిదిగాదు. పిన్నవయసునందుగర్భాధానము చేయుటచే గలుగునవ్వములు ప్రత్యక్షములు. సుశ్రుతకారు డిట్లానవ్వములను స్పష్టపరుచుచున్నాడు.

శ్లో॥ పంచవింశే తతోవరే పుమానానీతుషాడశే సమవత్సాత పీత్యోతా నానీయాత్కుశలో భిషక్ ఊనషాడశవర్షాయా మప్రాప్తా పంచవింశతిః యద్యాథ తేపుమాన్ గర్భం కుక్షిస్థ స్స వివద్యతే జాతోవా నచిరంజీవే జీవేత్వా దుర్మరేంద్రియః తస్మా దత్యంతబాలాయాం గర్భాధానం నకారయేత్.

కాన మన ప్రస్తుతదీనావస్థనుబట్టి యిది యలోచింపదగ్గయంశము. ఇప్పటి విద్యావిధానమును మార్చి ప్రాచీనవిద్యా పద్ధతికి తావొసంగవలయును. ఇది ముఖ్యముగ సాంఘికసమన్వయగాన దీనిసిద్ధికొరకు సంఘమే తనమీద సంభారమును వైచుకొని అవనతిని వోలగించి ఉన్నతికి గారణభూతమై పూర్వపు గీర్తిని తిరిగి పడయుగాక!

డాక్టరు జయంతి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, 20.4.24 బి. యల్. రైల్వే, ఇచ్చాపురము.

జాతక ఫలములు

ఇదివరలో తామనేక దైవజ్ఞ శిరోవలులకు వ్రాసిగాని ముఖస్తా మాచిగాని మీ జాతకములు వ్రాయించియు యుండురు. స్వల్పసాక్ష్యులకు లెక్క చేయక మాన ఒకసారి వ్రాసిన మానవ్యము మీకే తెలియను. తమజాతకవ్రతముయొక్క నశనగాని పుట్టిలేడి, జననకాల ఘడియలు (లేక) గంటలుగాని యిదిలేనివాడు మాకు ఉత్తరము వ్రాయకాలము తమస్థు పంపించిన జాతకనిరూపము, భృగోపము, భసము, సర్వతానము, కళిత్రము, భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభము మొదలగు 25 అంశములు కాస్త్రసమ్యక్తముగా వ్రాయుటకు రు.1.4.0 న్నూ నెలలవారిగా రు.0.8 ఫలములకు రు.1.0.0 న్నూ సుప్రచార జాతకములకు రు.6.0.0 అగును. ముందు రు.2.0.0 అధ్యాన, బంజవరతి. కావలసినవారికి బి. వి. గా బంజవరము.

శ్రీశంకరజ్యోతిషమనిలయం, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరి జిల్లా.

వేపచెట్టుయొక్క మంచి గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అందు ఔషధసంబంధమైన వస్తువులు

కర్మోబ్యు:— కార్మాక్ ఇతరఔషధసంబంధమైన నల్లులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయును. బుక్కిలి నున్నెత్తుగా వానినచ్చేర్చబడినది. రి విల్లెగల పెట్టె 1 కి ఖర ద్దు 0.12-0.

మర్మోఘ్రయను దంతమార్దము:— లేతపుల్లలతో దంతధానము చేయుట అచరితని తెలిసివినయము. బ్రహ్మోమర్మోఘ్రయను దంతమార్దమును చేర్చి దంతధానము చేసి కొనుట చాలవలసింది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు ని మోగలవు.

బుడ్డి 1 0.6-0; ఇన్నెటాటుము 1 కి 0.3-0.

మర్మో పాటాయిలెట్ పిండి మాఖమునకు, చర్మమునకు, నీవామునకు తగినది.

డెబ్బా 1 కి రు.0.10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0.3-0.

హిందూదేశమునందు హిందూదేశపు పరిశ్రమను, భవము చేతయూచేయబడినది.

Sri Krishnan Brothers
323 Thambu Chetty Street, MADRAS.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండవగినది

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 పేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మాత్రలు మొదటిరకం కస్తూరి, మంతుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిసుగంధకారలగు ఈ మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆ డబ్బీలోనున్నది ఏకస్వచ్ఛమైన యిందులో చేయబడినది. పరిశుద్ధము, బానిస, బాలికలు, యశ్వముల తరచులు, ముగిలినవారు ప్రతియొక్కరూ దీనిని సాధారణరంగు లన్నిటిని అనుసరించేదముతో వాడవలసింది. దీక్ష, బాలికలకు ఇది సంజీవినంటిది. వేసకు నేల బుద్ధులు అగుచున్నది 250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధుల 1-4-0 పోస్తూవుతారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ఔషధములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యెలాటి సంజేహమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.

సారస్వతానందం:—రక్తకృద్ధిని, బుద్ధితపాదని, జ్ఞాపకశక్తిని పెంచును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—విషపిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యవహు. శీఘ్రగానండును. గణ భక్త్యర్థము 0-12-0.

భావనబీరక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన వ్యాధులు, వాతులు, అజీర్తి కలూపంలైపోవును. రూ 1-0-0

వాతగజకేశరి లేహ్యము:—సర్వవాతములకు అశ్రితమందగించుట మలబద్ధము మొదలగువా: 1 కి పెట్టెది బిక్షము రూ 2.

ఈ ఔషధముల గుణము ఒకసారి కొనివారికే తెలియను. ఒకరకా మరదొకరిన పితర ఎన్నడును మానదనే కొనివారికి మాన్యధనమౌను. పాశ్చాత్యవైద్యులచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు, శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు

ఒకసారిమాత్ర ఆర్థరునిచ్చి మా నాణ్యమును తెలుసుకొన కోరెదము

శ్రీలు కం త ము నం దు ధ రి రు

చె యి ను అ డ్డి గె

6 నె-13 నెలవరకు చేయవచ్చును. మజారి చేదారం సహా రూ. 10-15 వరకు గలదు.

ఇ మి టే వ న్ ప త క ము లు ధర రూ. 30-50 వరకు గలదు.

172, పుట్టుగలఅందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు ?

మహర్షిదేవేంద్రనాథ రాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంభీర:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు	ధర రూ 2 8 0	పోస్టుభర్యులు ప్రత్యేకము.
నిందుక్యాలికోబైండు ఫెడర్ వైటుకాగితములు		
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యనా	...	2 4 0
రాయణశాస్త్రి విరచితము)		
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	...	0 6 0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)		
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాటెంట్ డిక్షనరీ కల 1-0-0 సంగీత శమంతకమశి	...	0 8 0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము: (తెలుగు విడిచిన తరువాత ఆత్మసాక్షి)	...	0 8 0
శిల్పకాముని (నిఘంటువు జేబులోనిమూడునది)	...	1 4 0

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయము

తెలలపెట్టె నెం 212,

6, 7 తంబుశెట్టివీధి మదరాసు.

సక్సన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము జీవజన్మపుటలో తయారు చేయబడినది. కళ్ల సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును. డబ్బీ 1-కి 2 అణాలు, డెంక 1-కి రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. ఆలంగాతా వీధివీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, తు. రాను.

అందరును వాడతగిన

మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు

పిటినివాడుటచే అయిదున్ను, అందము, అశోక్యము మొదలగునవి కృత్రిమములు, అన్నిరకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1

వైద్యునిద్య కావలసినవారై వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 చైతాలూరురోడ్డు, తు. రాను.

శ్రీభృగుజ్యోతిషపరిశోధకమండలి

రాజమండ్రి

జ్యోతిషమున నమ్మకము లేని యొక్కలమున భారతకాశ్రుతనధర్మానకు దైవజ్ఞ శిరోవలులచే స్థాపితమైనది. పుటలకు ఈ కాశ్రుతుండ నమ్మకము కలగనట్లుగా కాశ్రుగీత్యా చప్పచేసి భారతపుటలను ఋషువుగ వ్రాయుటకు ఈ మండలి వారు సంకల్పియున్నారు.

భారతమునకు ద్యావకభావములు వ్రాయుటకు 1-0-0

భారతయోగము 2 నెలల ధర్మవ్యక్తు 2-0-0

సంపూర్ణభారతము 5-0-0 అశేషసిద్ధాంతగణితముతో 15-0-0

పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చక్రము పంపవలయును. పృథ్వీకులకు ఉండుశకంలకు జవాబు వ్రాయబడును.

వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి బి. ఏ. దైవజ్ఞులు

మొదటికి బంగారు

బహుమానము

లాటరీ లేకున్న అదృష్టమునకు మార్గము లేదు

మోసము లేదు

ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 82 అతంతస్యికా మార్గమున కొనుగడు. బలహీనము, అజ్ఞము, మానస కారక సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలైపోవును. దానిని జీవయోగించవలెనని "దానియొక్క విజయ బంగారు" పట "సమావేశ" తెలుపుచున్నాడు.

ఈ కాటలాగునకు వ్రాయుడు.

అతంతస్యికా మార్గమే ఔషధశాల,

26 బ్రాడ్వే మదరాసు.